Milliyet

ÇOCUK

7 Mayıs 1979 • Sayı 19 • 10 Lira

Her hafta ANSİKLOPEDİ eki armağan ediyoruz

Bir çizgi romanın tamamı İKİ KAPLAN

ARMAĞANLI TEST SORULARI

İLK SINAVINIZI BİZ YAPIYORUZ

KAPTAN VE ÇOCUKLARI

JOE MUSIAL

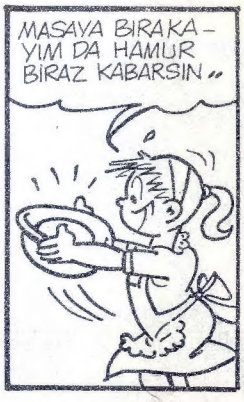

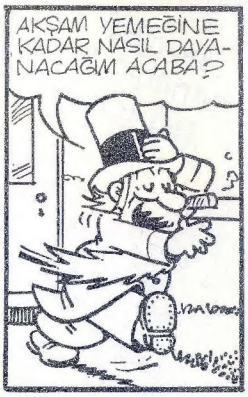

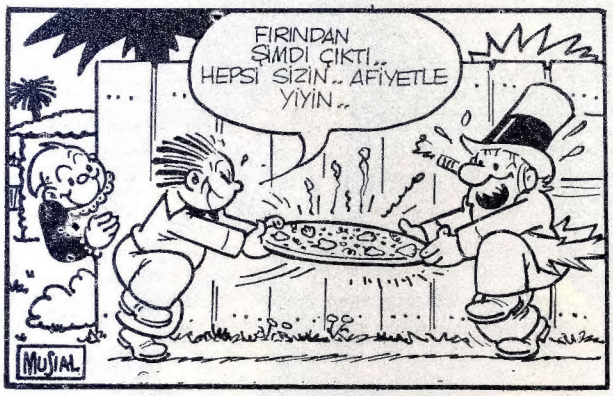

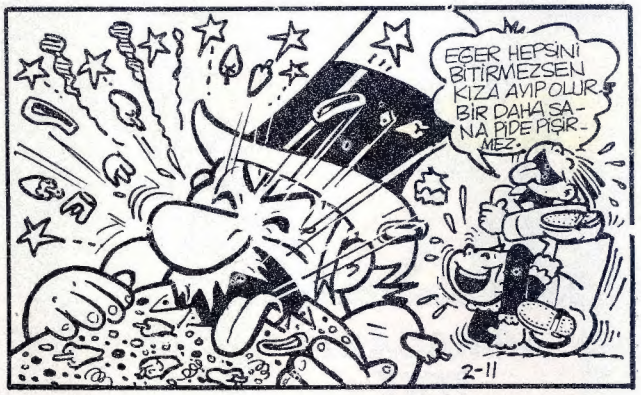

BİZDEN SİZE

GELECEK hafta bir cildimiz daha sona erecek, sevgili okurlar... 21. sayımızda yeni bir cilde başlayacağız... Yeni dizilerle. Özlediğiniz Pembe Panter yine aramızda olacak. Püskül ile Çilli de... Onların yeni yaramazlıklarını gülerek izleyeceğiz... Bu arada, sizlere güzel bir de sürprizimiz var: Bir çizgi-roman... Bugüne kadar okuduğunuz çizgi-romanlardan daha değişik bir şey bu... Onu izlerken heyecanlanacaksınız, eğleneceksiniz, duygulanacaksınız; bir yandan da yeni şeyler öğreneceksiniz... Dilerseniz, bu çizgi-romanın adını gelecek hafta açıklayalım... Yine 21. sayımızda Tele Yunus da aramızda olacak...

BELKİ biliyorsunuz: "Milliyet" Gazetesi, Almanya'da da basılıyor... Bu baskıda artık haftanın iki günü "Çocuk Sayfası" da oluyor... Pazartesi ve Perşembe günleri yayımlanan bu sayfa, "Milliyet Çocuk Dergisi" yönetmenleri tarafından hazırlanıyor... Sadece Almanya'da değil, Hollanda, İsveç gibi başka ülkelerde de yaşayan Türk kardeşlerinizin bu sayfayı ilgiyle izlediklerini öğrendikçe mutlu oluyoruz. Yine Almanya baskısında "Bodrum Takımı" da yayımlanmakta...

BU HAFTA "Test" bölümümüz beş sayfa... Bu sayfalarda Armağanlı Test Soruları bulacaksınız. Gelecek hafta da beş sayfa test sorusu yayımlayacağız. İki sayının test sorularını yanıtlayıp bize gönderen okurlarımızın yanıt fişlerini değerlendirecek ve en çok doğru yanıt veren okurlar arasında kura çekerek 100 kişiye kitap armağan edeceğiz. Yalnız, bu haftanın sorularına yanıtlarınızı hemen yazıp göndermeyin. Gelecek sayıdaki yanıt fişini bekleyin... Şimdiden hepinize başarılar diliyoruz.

İÇ SAYFALARDA

Uzay Çocukları 4
Canım Kitap 8
Halit Kıvanç Sizlerle 9
Test 10
Sözcükler Arasında 15
Pıtırcık'ın Serüvenleri 16
Kirpi Çocuk 17
Mehmetin Çevre Dosyası 18
İki Kaplan 19
Gezi Notları 51
Bizim Ali 52
Tarihte Bu Hafta 53
TV / Sinema 55
Taşkın Amca 56
Larry Yuma 57
Bilmece—Bulmaca 62
Mektup Arkadaşı 64
Yanıtlar 64
Okurdan Okura 65
Hayvanlar Ansiklopedisi 66

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

Sahibi: Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına
ERCÜMENT KARACAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
ÜLKÜ TAMER

Teknik Yönetmen:
EDİP ALŞAR

Pazartesi günleri yayımlanır

1979 / Sayı 19
7 Mayıs 1979

Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış Milliyet Ofset Tesislerinde basılmıştır.

Adres: Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları, Cağaloğlu, İstanbul

Abone koşulları: 1 yıl: 455 TL — 6 ay: 227.50 TL
Uçakla: 1 yıl — 553 TL — 6 ay: 266.50 TL
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir.
Kıbrıs için satış fiatı: 12.50 TL.

OKURUN SESİ

Derginizin yanında verdiğiniz, "İnsanlığın Evrimi" adlı ansiklopediyi ben ve üç arkadaşım çok sevdik. Devam ederse çok sevineceğiz.

TOLGA BALKIR (İstanbul)

Milliyet Çocuk Dergisi'ni çok seviyorum. Her bakımdan yararlanıyorum. "Pul Köşesi"ni genişletirseniz çok sevineceğim. Şimdiden teşekkürler.

ŞEVKİ AĞAÇLI (Adana)

Derginizin içeriğini çok beğeniyorum. Gerçekten çok yararlı bir dergi. Sayfalarınızda sinema ya da sporun tarihçesine yer veremez misiniz? Ayrıca günümüz teknolojisi ile ilgili haberler yayımlarsanız çok memnun kalacağım.

AYDIN SEREL (Ankara)

1979 yılında dergimiz çok güzelleşti. "İnsanlığın Evrimi" ansiklopedisinin bize çok yararı oluyor. Sizi tebrik ederiz.

6 AYRILMAZ GRUBU (İstanbul)

Derginizi çok seviyorum. Her hafta hiç kaçırmadan okuyorum. "Ülkeler Ansiklopedisi", "Mehmet'in Çevre Dosyası", "Tele Yunus" gibi dizileri kitap halinde yayımlayamaz mısınız?

(NAMIK BÖLÜK (Ankara)

UZAY ÇOCUKLARI ÇILGIN BİLGİN

HEPSİNİ DÜŞÜNDÜK. CANLILARI KORUYACAĞIZ. ŞİMDİ EMİR VERİN TÜM GEMİLER YAKINLARDAKİ UÇAKLARI YEDEKLERİNE ALIP BURADA TOPLANSINLAR..

SİZE GÜVENİYORUZ BAY BİLGİN.

TÜM GEMİLERLE UÇAKLAR...

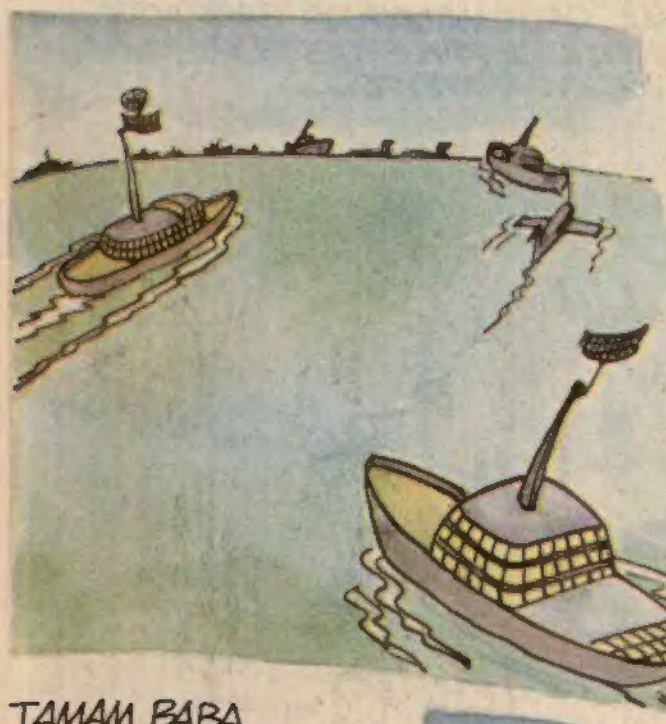

KISA SÜREDE İSTENİLEN YERDE TOPLANDI..

HER ŞEY HAZIR BAY BİLGİN..

MANTAR UÇAKLARI GEMİLERİ KORUYUCU PERDE YAP!

TAMAM BABA KORUYUCU PERDE HAZIR!

BU SIRADA YERALTI KENTİNDE...

BAK UYGAR YUKARDAN SULAR DAMLIYOR..

ÇOK KÖTÜ TAVAN UZUN SÜRE DAYANAMAYACAK.

OH ŞURAYA BAK!

MAKİNA ADAMLAR ŞİMDİ SAĞLAMLAŞTIRIRLAR ORAYI..

YETİŞİN . TAVAN İLERİDE DE DELİNDİ..

OLANAKSIZ. MAKİNA ADAMLARIN HER DELİNEN YERE YETİŞMESİ OLANAKSIZ...

BABAMLA İLİŞKİ KURALIM !

BABA KENTTE DURUM ÇOK KÖTÜ... KISA BİR SÜRE SONRA TAVAN TÜMÜYLE ÇÖKECEK...

BİRAZ DAYANIN KIZIM. GEZEGENİ KURTARMA ÇALIŞMALARINA BAŞLADIK. KENT YÖNETİCİLERİYLE DE SÜREKLİ HABERLEŞİYORUZ.

HAYDİ MANTAR HEMEN YÜKSEL ATMOSFERE , MERCEK GÖREVİ YAPACAK BİLLURLARI SERELİM..

MANTAR YÜKSELDİ .. BİLLURLARI ATMOSFERE DAĞITMAYA BAŞLADI.. BU BİLLURLAR BİRER MERCEK GİBİ GÜNEŞ IŞIKLARINI YOĞUNLAŞTIRARAK GEZEGENİ AKIL ALMAZ BİÇİMDE ISITIP SULARI BUHARLAŞTIRDIKTAN SONRA ERİYİP YOK OLACAKLAR...

BU ARADA ÜRKÜNÇ SICAKTAN KORUNAMAYAN BİRİ VARDI..

ÖF NE BİÇİM SICAK BU. SANKİ HAMAMDA GİBİYİM..

İŞTE SURADA BİR MAĞARA VAR ORAYA GİRİP SICAKTAN KORUNURUM..

HEY! ŞURAYA BAKIN GÜNEŞ IŞIĞI BU. DIŞARI ÇIKABİLİRİZ ARTIK!

GÜNLERDİR BALIK YEMEKTEN MİDEM DE BULANDI... DENİZE GİRİP SERİNLEYEYİM BİRAZ...

OHH! SERİNMİŞ BURASI. HAVA DÜZELENE KADAR YATIP UYUYAYIM..

YÖNETİCİLERİMİZ İZİN VERMİYOR. GEZEGEN YAKINDA DOĞAL DURUMA GELİNCE ÇIKACAKMIŞIZ...

AA! DENİZ ALÇALMIŞ. HEM DE ÇOK SICAK. ÜSTELİK ADA TIRMANAMIYACAĞIM KADAR YUKARIDA KALDI

TAVAN DELİK DEŞİK OLDU.. BÖYLE GİDERSE SULAR DOLACAK KENTE..

UMUDUNUZU YİTİRMEYİN. PEK ÇOK YERDE AKINTI DURDU..

MANTAR GEZEGENİ DOĞAL DURUMA GETİRMEYE ÇALIŞIYORDU...

SULAR ÇEKİLDİ. GEMİLER KARAYA OTURDU.. BAZI YAPILARIN ÜST KATLARI GÖRÜNDÜ..

DEVAM EDECEK

ÖYKÜ

CELÂL ÖZCAN

CANIM KİTAP

BİR sürü kitabım oldu. Küçük kitaplığımın raflarını doldurdular. Hepsini seviyorum. Sevilmez mi? Kitap bu. Hele en güzeliyse...

Önce öğretmenimin önerdiklerini aldım. Okudum da. Bende okuma merakı geliştiğini gören annem, babam, ağabeyim, akrabalardan bazıları, fırsat buldukça kitap armağan ettiler. Bunlara bir-iki yaş günümde arkadaşlarımın verdiklerini de eklersek, varın siz hesabedin ne kadar çoğalmış...

Hepsini okuyamadım. Birden yığıldılar. Ama büyük bir hızla okumayı sürdürüyorum. Yakında bitireceğim: Samet Behrengi'ye başladım. "Püsküllü Deve'yi, "Kel Güvercinci"yi bir solukta okudum. Daha hangi birini sayayım size? "Aziz Dede'den Masallar"ı mı? "Şeytan Çekiçleri"ni mi? "Sakarca"yı, "Yonca Kız"ı, "Tomcik İle Bilek"i mi? "Küçük Prens"i, "Dağdaki Kaynak"ı, "Şeytanın Altınları"nı mı?, Hangisini sayayım?.. Benim kitaplarım hep çiçek kokar. Renk renk, güzellik kokar. Barış ve sevgi yayılır onların ortamından. Belki bu yüzden, kitaplarımla birlikte evimizde daha güzel bir dünya oluştu. En güzeli, ben daha anlayışlı, daha bir içten, daha bir seven ve sevilen biri oluverdim. Kuşlarla, kelebeklerle, ağaçlarla, bulutlarla dost olmak, onları bizim "insan" yaşamımızla bütünleyerek değerlendirmek ne zevkli, ne yararlı bir oyunmuş meğer!.. Ben, dostluğun ve arkadaşlığın bu denli kıvanç verici olduğunu daha önceleri bilmezdim. Oysa kitaplarımla, ordaki kahramanlarla birlikte yaşayarak öğrendim hepsini. Kötülerle uyarınca savaşmayı, iyilerle bütünleşmeyi onlarla birlikte öğrendim.

Kitapsız bir evren düşünemiyorsam, henüz kitap okumamış kardeşlerim beni bağışlasınlar; çok doğru söylüyorum. Azıcık zorlayın kendinizi, başlangıçta güç gelse de, bir alıştınız mı, o güzelim sayfalardan kendinizi alamazsınız. Bunda payım olursa büyük kıvanç duyarım. Hemen başlayın okumaya.

Yalnız bir dakika, şu başımdan geçeni dinlemeden acele edip kitapçıya koşmayın. Azcık sabredin. Bir kaç dakikacık kulak verin bana.

İKİ – üç gündür kitaplığımda bir gariplik var. Ne zaman önünden geçsem, sanki gerçekten kuşlar öter, kanat çırpardı kitaplığımda. Orda çiçeklerin renk ve koku yaydığını bilmem söylemiş miydim? Arılar en güzel balı gene orada üretirdi. Kırlarda, yeşilin cümbüşünde tatlı tatlı esen rüzgârların kitaplığımın aracılığıyla yüzüme, kulağıma, saçlarıma dolanırdı. O kadar zamandan sonra şu iki-üç gündür hiç de öyle değil yansıyanlar. Şimdi, sanki "cennet" ülke değil de, bir "cehennem" yeri oluvermiş benim canım kitaplığım. Yaklaşmaktan korkuyorum. Ellerimi uzatamıyorum. Silâh sesleri geliyor kulaklarıma. Anlatabiliyor muyum? Kuş sesleri değil, silâh sesleri. Niye ama? Acı çeken insanların çığlıkları niye? "İntikam. ölüm. vurun. kesin!. " diye bağırıyorlar.. Sonra bir korku ve kuşku sessizliği, bir üzüntülü bekleyiş anları.

Korktum. Artık dayanamıyorum. Anneme koştum:

"Anneciğim!. Anneciğim!.."

" Ne var evlâdım, bir şey mi oldu? Çabuk söyle?"

"Anneciğim, bir dakika gelsene!"

Onu kolundan çekip kitaplığımın yakınına götürdüm. Ama daha fazla yaklaşmasına izin vermedim. Patlayan silâhlardan birinin kurşunları ya anneme rastlarsa, diye korktum.

"Anne bu sesler ne? Kitaplığımda neler oluyor?"

"Anlayamadım, ne demek istiyorsun?"

"Azıcık kulak ver, çıkan sesleri dinle."

Annem dediğimi yaptı. Koskoca olmuş şaşkın gözlerini bana döndürürken, koruyucu kollarını vücuduma dolayarak azcık daha geri çekti beni.

"Gerçekten," dedi, "kitaplığında bir gariplik var. Senin çiçek ve kuş cennetin, 'cennet' olmaktan çıkmış çocuğum. Dur, baban gelsin, belki bir çare düşünür. Aman sokulmayalım oraya. Ne olur ne olmaz..."

Birlikte kitaplarımın bulunduğu odadan çıktık. İçimdeki üzüntü, merak ve heyecan beni bir türlü bırakmıyordu ki ... Yoksa ağlıyor muyum? Yoksa bağırıyor, tepiniyor muyum?...

ANNEM başucumda. Babamla ağabeyim de hemen onun arkasındalar. Acaba neden gü-

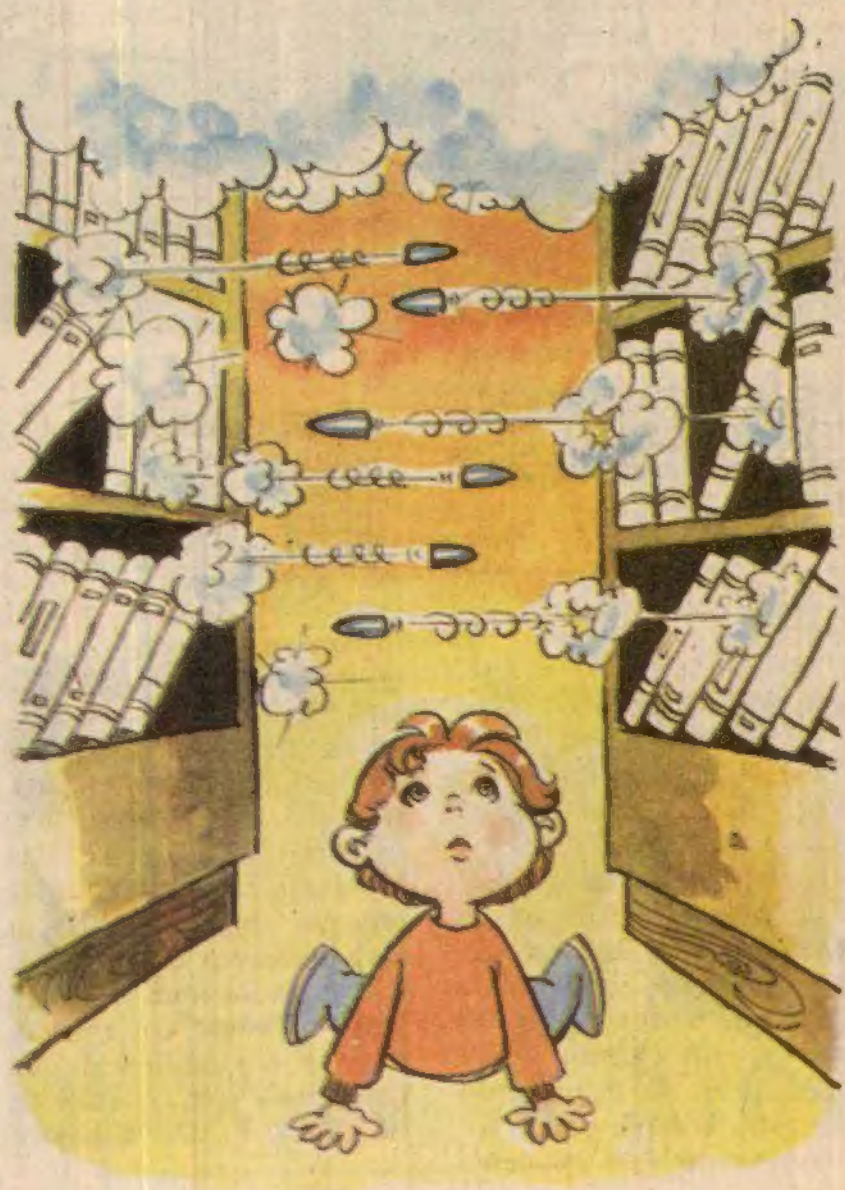

lüyorlar? Annem kolonyayla ıslattığı pamuğu alnımda gezdiriyor. Yüzünde belli bir üzüntü izi var.

"Anneciğim, bana ne oldu? Kitaplığım, kitaplarım ne oldu? Silâhlı adamlar gitti mi?"

Üçü, birbirlerine bakıp hafif gülümsediler. Yoksa beni ciddiye almıyorlar mıydı? Kızmaya başlıyordum.

"Oğlum," dedi annem, "bütün gece sayıkladın. "Anne, baba, ağabey, kitap, tabanca.." diye sayıklıyor, ağlıyordun. Söyle bakalım, neler gördün düşünde? Hadi anlat, rahatlarsın. İyi gelir."

Birden kalktım. Ağabeyime baktım şöyle. Kaşlarımı çatarak seslendim ona:

"Gel, gel de marifetini gör!.."

Hepsi peşime takıldı. Doğru kitaplığa koştum. Onlar da geldiler. Rafın birinde yabancı bir kitap vardı. İki gün önce ağabeyim Ankara'dan getirmişti. "Armağan" diye. Onu, yerinden çektim, ağabeyime uzattım:

"Al, al bu kitabı. Beni düşündüğün için teşekkür ederim. Ama istemiyorum."

"Neden ama, Bülent? Beğenmiyorsan okuma. Böyle kızıp öfkelenmene gerek yok, can kardeşim."

"Ağabeyciğim, sen nasıl olur da böyle bir kitabı bana armağan diye getirirsin? Kitap seçmesini bilmiyor musun? Gücendim sana."

Ağabeyim, babam, annem kitabın kapağına baktılar. Annem eğildi, beni kollarına aldı, sıktı. Bir de öptü. Babam ağabeyime dik dik baktı.

"Yalnız kapağı değil, içindekiler de öyle. Nasıl getirdin bunu, Servet?" dedi.

Ağabeyim, belli ki üzülmüştü. Yüzü kızardı.

"Şimdi anladım," dedi, "beni iyice utandırdın, Bülent. Senden özür dilerim. Bak anlatayım: Trende bir arkadaşımla beraberdik. Birlikte geldik. Onun da senin kadar bir kardeşi varmış. Burada indiğimizde ayrılırken birden durdu. 'Az daha unutuyordum, dedi, 'bak, şunu da senin kardeşine ver. Bizimki çok sever, belki seninki de hoşlanır'. Hemen almıştım. Sarılıydı. Açıp bakamamıştım bile. Sonra getirdim, gene açmadan sana verdim. Ne bileyim böyle olacağını. Kusura bakma."

Babam söze karıştı:

"Bülent'in öğretmeni hangi kitapların yararlı, hangilerinin zararlı olduğunu öğrencilerine çok iyi öğretmiş. Benim oğlum işte böyledir ağabeysi," dedi.

Babam bunu söyler söylemez de ağabeyim (kapağında, elindeki kocaman silâhtan duman yayılan korkunç bir adamla, yerde vurulmuş, göğsünden kanlar sızan bir adamın resmi bulunan) kitabı yırttı. Götürüp çöp tenekesine attı. Bu kitap, her sayfasında ölüm ve intikam saçan resimli bir savaş kitabıydı. Öyle ki, beyazların zavallı yerlileri ve siyahları yok yere öldürdükleri, evlerini, köylerini, tarlalarını yakıp yıktıkları insanlık dışı davranışlarla doluydu.

Sonra ağabeyim heyecanla yanıma geldi.

"Gel seni bir güzel öpeyim," dedi, "benim biricik kardeşimin kitap seçmedeki yetkinliğini görmekten nasıl kıvanç duydum, anlatamam. Bak bundan sonra sana ne kitaplar alacağım. Hemen şimdi, haydi, çabuk giyin. Dooğru kitapçıya gidiyoruz. Annem kahvaltıyı hazırlayıncaya kadar gider geliriz."

●

Ağabeyimle dışarı çıkarken dönüp kitaplığıma şöyle bir kulak verdim. Sanki tüm doğa orada buluşmuş. Sanki tüm dünya güzellikleri benim kitap evrenimde toplanmış. Çalışkan ve iyi yürekli Arı Maya'nın tatlı vızıltısı, Heidi'nin dağları saran neşesi, Gülibik'in "Ü- ürü - üüü!.." ötüşleri, hep orda, hep orda. Belki inanmazsınız. Küçük İzo Mizo'nun bıyıkları kitaptan sarkmış, bana el sallıyor gibiydi. Ben de el ettim.

Merdivenlerden inerken kendimi şöyle bir toparladım. Kitap seçiminde aldanmamak için öylesine tetikteyim ki... Darısı başınıza ...

HALİT KIVANÇ SİZLERLE

SORU YAĞMURU

YAĞMURDAN da öte, soru sağnağı bu... İstanbul'dan "Serhat İnce", benim için bir şiir, bir dolu da derince.... soru hazırlamış.

"Sevinmiş Serhat İnce.. Adımı dergide görünce.. Oturmuş mektup yazmış.. Sormuş sorular derince...'

Önce "Türkiye'nin en sağlam ve en hızlı otomobilleri"ni merak ediyor. Gene "en sağlam ve en hızlı bisikletleri"ni öğrenmek istiyor. Doğru yanıt "Bilmem" olmalı. Hepsini kullanmadım ki... Üstelik kime sorsak, biri şu markayı söyler, biri ötekini.. Aslında gerçek yanıtı var bu sorunun: En sağlam araba ve en sağlam bisiklet şu anda olsa olsa, bir dükkanda yahut bir oto galerisindedir ya da bir fabrikada satışa çıkmak için sıra bekliyordur. Öyle ya, en sağlam olanı, henüz hiç kullanılmamış olanıdır ancak.. En hızlılarına gelince.. O da otomobile yahut bisiklete değil, onları süren kişiye bağlıdır. Gaz pedalına alabildiğine basan, en hızlı gider. Ama nereye kadar? İlk trafik polisine raslayıp da ceza yiyene kadar.. Dilerim ki, daha önce bir kazaya uğramamış olsun.. Bak Serhat, hızlı, hele çok hızlı taşıt sürmek, bir marifet değildir. Yasal hız ölçüsünü aşarak, kuralları çiğneyerek arabasını veya bisikletini jet gibi süren kişi hem kendisi, hem toplum için tehlike yaratmış olur. Doğru bir davranış değildir bu.. Onun için diyorum ki, pedalına bastın mı, her araba en hızlı gidebilir. Önemli olan, yasalara uyan hız içinde, kimseyi rahatsız etmeden taşıt sürebilmektir.

Serhat İnce bir de sunuculuğu merak etmiş. "Sunuculuğun özellikleri"ni öğrenmek istiyor. Aslında upuzun anlatılması gereken bir konu.. Kısacık söyleyebilirsem, şöyle derim: TV'de, radyoda ya da sahnede olsun, sunucu herşeyden önce kendi dilini iyi konuşmalıdır. Düzgün, vurguları yerinde kullanarak konuşmalıdır. Dili zengin olmalı, çok sözcük bilmeli, konuşmasında değişik sözcükler kullanmalıdır. TV'de veya sahnede rahat olmalı, seyircisine de rahatlık vermelidir. Tabii ses tonunun bu işe elverişli olması, başta gelen koşuldur. Bu da büyük ölçüde doğal bir yetenektir. Zaten iyi bir sunucunun, bazı doğal yeteneklere sahip olması gerekir. Çalışma ile bunları geliştirir ancak. Sunucu, dış görünüşüne özen göstermeli, ancak halktan kopmuş biçimde giyinmekten de kaçınmalıdır. Seyircisine yakın ve sıcak davranmalı, tepeden inme bakışlardan uzak durmalıdır. Güleryüzlü olmalı, karşısındakilerin yakınlık duyacağı biçimde konuşmalı, dikkatli davranmalıdır. Sunuculuk iki biçimde yapılır: Ya elindeki kağıtta yazılı olanları okuyarak.. Ya da elinde yazılı kağıt olmadan konuşarak.. Tabii bu ikincisi çok daha güçtür. Sunucu gerektiğinde hazırcevap olacak, her durumda sözcük bulacak, hızlı, ama anlaşılır konuşacaktır. Yani mikrofonu eline alıp da "Ben sunucu oldum" demekle sunucu olunmaz. Soru yağmurun bitmedi ama, yerimiz bitti, Serhat.. Şiirine teşekkürler. Kafanı kurcalayan öteki sorulara da ilerde değinme fırsatını buluruz umarım.

İLK SINAVINIZI BİZ YAPIYORUZ

TEST SORULARIMIZ İKİ HAFTA YAYIMLANACAK VE 100 OKURUMUZ KİTAP KAZANACAK

Sizlere, iki hafta sürecek bir "Armağanlı Test" sunuyoruz, sevgili okurlar... Bu sayıda "Fen ve Tabiat" ile "Matematik" sorularımızı bulacaksınız; gelecek hafta "Sosyal Bilgiler" ile "Türkçe" sorularını yayımlayacağız. Soruları dikkatle inceleyin; yanıtlarınızı işaretleyin. Bu yanıtları, önümüzdeki haftanın yanıtlarıyla birlikte, gelecek sayıda yayımlayacağımız "Yanıt Fişi"nde işaretleyip bize göndereceksiniz. Bu yarışma sonunda 100 okurumuz kitap armağanları kazanacak...

FEN VE TABİAT 1

1. Akarsuların göllere ve sığ denizlere taşıdığı kil, kum, çakıltaşı gibi maddeler tabakalar halinde üstüste yığılırlar. Bu yığılmalar sonunda sıkışarak kaya haline gelirler. Dünyamızın geçirdiği değişiklik yüzünden, zamanla su üstünde belirerek ortaya çıkarlar. Aralarında fosiller de bulunan bu kayalara ne ad verilir?
(a) Püskürük kayalar.
(b) Tortul kayalar.
(c) Başkalaşım kayalar.
(d) Yığma kayalar.

2. Bitki ve hayvanların çürüyerek oluşturduğu, işlenmesi kolay, tarım bakımından en elverişli toprak türü, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Kumlu topraklar.
(b) Killi topraklar.
(c) Kireçli topraklar.
(d) Humuslu topraklar.

3. Bazı gök cisimleri, güneş sisteminde her yöne hareket ederler. Bunlar, dünyamıza yaklaşınca hızla düşmeye başlarlar. Atmosfere girince ısınıp parlarlar. Parçalanarak bazen yeryüzüne de düşerler. Bu cisimlere çeşitli adlar verilir. Aşağıda, bu adlardan üçü yer almaktadır. Bir ad ise yanlıştır. Yanlış olan, bu cisimlere verilmeyen ad hangisidir?
(a) Akan yıldız.
(b) Göktaşı.
(c) Android.
(d) Meteor.

4. Ayla güneşin çekim gücü, aşağıdaki evrelerden hangisinde birleşip en güçlü duruma gelir?
(a) İlk dördün'de.
(b) Son dördün'de.
(c) Dolunay'da.
(d) Ayla güneşin çekim gücü, ayın bütün evrelerinde aynıdır.

5. Bazı akarsular, denize döküldükleri düzlüklere, taşıdıkları toprak, kaya parçaları ve başka maddeleri yığarlar. Akarsuların kolları arasında üçgen biçiminde toprak parçaları oluşur. Bu verimli toprak parçalarına ne ad verilir?
(a) Delta.
(b) Ova.
(c) Plato.
(d) Boğaz.

6. Yeryüzünün kaçta kaçı sularla kaplıdır?
(a) Dörtte biri.
(b) Dörtte üçü.
(c) Beşte biri.
(d) Beşte ikisi.

7. Su enerjisinden yararlanılarak elektrik elde eden santrallere "hidroelektrik santralleri" adı verilir. Yurdumuzun çeşitli yerlerinde hidroelektrik santralleri vardır. Aşağıda bu santrallerden üçünün adı verilmiştir. Bir ad ise hidroelektrik santralinin bulunmadığı bir yerdir. Hidroelektrik santrali bulunmayan bu yer hangisidir?
(a) Keban.
(b) Birecik.
(c) Demirköprü.
(d) Hirfanlı.

8. Hava, bütün cisimleri her yanından iter. Bu itmeye "hava basıncı" denir. Bir bilgin, cıva kullanarak hava basıncını ölçmüştür. Bu bilgin, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Edison.
(b) Galile.
(c) Toriçelli.
(d) Stevenson.

9. Rüzgârın hızını ölçmek için kullanılan âlete "yelölçer" denir. Bu âletin öteki adı nedir?
(a) Higrometre.
(b) Anemometre.
(c) Barometre.
(d) Pusula.

10. Güney-batıdan esen rüzgâra ne ad verilir?
(a) Yıldız.
(b) Keşişleme.
(c) Lodos.
(d) Poyraz.

11. Yeryüzüne yakın tabakalarda toplanırlar. Renkleri kurşunidir. Kat kat değillerdir; çoğu kere bütün gökyüzünü kaplarlar. Yağmur, bazen de kar yağmasına neden olurlar. Bu bulut türü, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Kümülüs.
(b) Sirrüs.
(c) Nimbüs.
(d) Stratüs.

12. Bazı uçaklarda pervane bulunmaz. Bunlar, önden aldıkları havayı içeride motorlarla ısıtıp uçağın arkasından püskürtürler. Dışarıya püskürtülen sıcak hava, uçağın ilerlemesini sağlar. Pervaneli uçaklardan daha hızlı giden bu uçaklara ne ad verilir?
(a) Tepkili uçak.
(b) Nükleer uçak.
(c) Autogiro.
(d) Helikopter.

13. Toprağın verimini arttırmak için bazı tarım araçları kullanılır. Ekinlerin saplarıyla tanelerini ayıran tarım aracına ne ad verilir?
(a) Mibzer.
(b) Kültivatör.
(c) Tınaz makinesi.
(d) Selektör.

14. Verim alabilmek için toprağı zaman zaman dinlendirmek, onun yeniden besin depo etmesini sağlamak gerekir. Toprağı dinlendirmek için de bir süre ekim yapmamalıdır. Toprağın bu amaçla dinlendirilmesine ne denir?
(a) Ekim sırası.
(b) Nadas.

(c) Erozyon.
(d) Azotlama.

15. Petrol, önemli bir enerji kaynağıdır. Kömür gibi, milyonlarca yıl önce yaşamış bazı bitki ve hayvanların bataklıklara gömülüp çürümesinden oluşmuştur. Kuyular açılarak çıkarılır. Çıkarıldığı zaman kullanılacak durumda değildir. Önce arıtılması gerekir. Petrolün arıtıldığı bu arıtma yerlerine ne ad verilir?
(a) Benzin istasyonu.
(b) Rafineri.
(c) Petrol ocağı.
(d) Tanker.

16. Canlıları oluşturan, gözle görülemeyecek kadar küçük odacıklara "hücre" denir. Her tür canlının hücreleri değişiktir. Söz gelimi, hayvan hücreleri, bitki hücrelerine benzemez. Bir tür bitkinin hücreleri, bir başka tür bitkinin hücrelerinden bile değişiktir. Çeşitli organların hücreleri bile başka başkadır. Ama bütün hücreler, ana yapı olarak birbirini andırır. Hücrelerin ortasında yer alan maddeye ne ad verilir?
(a) Plazma.
(b) Çekirdek.
(c) Zar.
(d) Mikro-hücre.

17. Tohum bitkisini saran maddeye ne ad verilir?
(a) Çim.
(b) Çenek.
(c) Kök.
(d) Yaprak.

18. Bazı bitkilerde ana kök yoktur. Kök, bütün yönlere yayılan incecik yan köklerden oluşmuştur. Otların, tahılların kökleri böyledir. Bu tür köklere ne ad verilir?
(a) Kazık kök.
(b) Saçak kök.
(c) İnce kök.
(d) Yan kök.

19. Yaprağa yeşilliğini veren ve onun besin yapmasını sağlayan maddeye ne ad verilir?
(a) Gözenek.
(b) Kın.
(c) Protein.
(d) Klorofil.

20. Yurdumuzda ürünleri satın alıp depo eden, gerektiğinde alıcıya ulaştıran kuruluş, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Tarım Genel Müdürlüğü.
(b) Türkiye Zirai Donatım Kurumu.
(c) Toprak Mahsulleri Ofisi.
(d) T.C. Ziraat Bankası.

21. Memeli hayvanların bir takım ortak özellikleri vardır. Aşağıdaki cümlelerden üçü, bu ortak özelliklerden bazılarını belirtmektedir. Bir cümle ise yanlıştır. Yanlış olan cümle hangisidir?
(a) Memeli hayvanların vücutları kıllarla kaplıdır.
(b) Memeli hayvanlar sıcak kanlıdırlar.
(c) Memeli hayvanlar, solungaçlarıyla solunum yaparlar.
(d) Memeli hayvanların omurgaları vardır.

22. Sürüngenlerin de bir takım ortak özellikleri vardır. Aşağıdaki cümlelerden üçü bu özelliklerden bazılarını belirtmektedir. Bir cümle ise yanlıştır. Yanlış olan cümle hangisidir?
(a) Sürüngenlerin vücutları kıllarla örtülüdür.
(b) Sürüngenler soğuk kanlıdırlar.
(c) Sürüngenler akciğerleriyle solunum yaparlar.
(d) Sürüngenlerin yavruları yumurtadan çıkar.

23. Aşağıdaki cümlelerden üçü, böceklerin bazı ortak özelliklerini belirtmektedir. Bir cümle ise yanlıştır. Yanlış olan cümle hangisidir?
(a) Böceklerin vücutları pullarla kaplıdır.
(b) Böceklerin altışar bacakları vardır.
(c) Böceklerin kemikleri yoktur.
(d) Böceklerin vücutları üçer bölüme ayrılmıştır.

24. Tavuklarda kuluçka süresi kaç gündür?
(a) 14 gün.
(b) 21 gün.
(c) 28 gün.
(d) 35 gün.

25. İpekböceği, adından anlaşılacağı gibi, ipeği veren bir hayvandır. Yumurtadan çıkarlar. Önceleri ufacık kurtlar halindedirler. Bu kurtlar dut yaprağıyla beslenerek tırtıl olurlar. Tırtıllar bir süre büyüdükten sonra ağızlarından sıvı çıkarmaya başlarlar ve bu sıvıyla kendilerine bir yuva örerler. Bu yuvaya ne ad verilir?
(a) Ağıl.
(b) Kovan.
(c) Koza.
(d) Odacık.

26. Vücudumuzda iskeleti oluşturan irili ufaklı kemiklerin sayısı kaçtır?
(a) 198.
(b) 212.
(c) 228.
(d) 236.

27. İskeletimizi oluşturan kemikler bir et tabakasıyla örtülmüştür. Kemiklere bağlı bu et parçacıklarına ne denir?
(a) Kas.
(b) İlik.
(c) Eklem.
(d) Kiriş.

28. Kireçli, tuzlu maddeleri alamayan, güneş ışığı ve D vitamininden yoksun kişilerin kemikleri sertleşmez, yumuşak kalır. Bu durum, hangi hastalığa yol açar?
(a) Tüberküloz.
(b) Raşitizm.
(c) Tifüs.
(d) Sıtma.

29. Vücudumuzdaki duyu sinirlerinin görevi nedir?
(a) Beyine haber götürmek.
(b) Beyinden aldıkları buyrukları organlara iletmek.
(c) Duygulanmayı sağlamak.
(d) Dokunma duyusu organı olan deriyle omurilik arasında haberleşmeyi sağlamak.

30. Kaç türlü duyu organımız vardır?
(a) Üç.
(b) Dört.
(c) Beş.
(d) Altı.

31. Görmeyle ilgili bir takım göz kusurları vardır. Bunlardan biri, göz merceğindeki kusurdan ötürü, görüntünün retina üzerine çarpık düşmesinden ileri gelir. Bu yüzden, cisimler düzgün değil, çarpık görünür. Bu göz kusuru aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Miyopluk.
(b) Hipermetropluk.
(c) Astigmatizm.
(d) Renk körlüğü.

32. Sesleri beynimize ileten sinirler ve dengemizi sağlayan organlar, nerede yer almaktadır?
(a) Dış kulakta.
(b) Orta kulakta.
(c) İç kulakta.
(d) Sağ kulakta.

33. Aşağıdaki hastalıkların hangisi, sindirim organlarıyla ilgili bir hastalık değildir?
(a) Dizanteri.
(b) Ülser.
(c) Gastrit.
(d) Zatürree.

34. Kanda iki çeşit hücre bulunur. Bunlardan biri saydamdır; akyuvar adlı

bu hücre, vücuttaki mikroplarla savaşır. Öteki ise kırmızıdır; alyuvar adlı bu hücrenin içinde, akciğerlerden aldığı oksijeni organlara götüren bir madde vardır. Bu madde nedir?

(a) Plazma.
(b) Hemaglobin.
(c) Rh faktörü.
(d) Grup.

35. Kalbin içinde, ikisi yukarıda, ikisi aşağıda bulunmak üzere, dört tane odacık vardır. Bu odacıkların yukarıda bulunanlarına ne ad verilir?

(a) Kulakcık.
(b) Karıncık.
(c) Toplardamar.
(d) Atardamar.

36. Bazı mikroplar, çeşitli yollarla kana karışarak çok tehlikeli hastalıklara yol açarlar. Aşağıdakilerden hangisi, bu tür bir hastalık değildir?

(a) Kuduz.
(b) Sinüzit.
(c) Tatanoz.
(d) Tifüs.

37. Kemikler ve dişler, oksijenle karışmış kalsiyum ve fosfordan oluşmuştur. Dişlerin ve kemiklerin gelişmesi için kalsiyumlu ve fosforlu besin maddeleri almak gerekir. Aşağıdaki besin maddelerinden hangisi, zengin bir kalsiyum kaynağıdır?

(a) Buğday.
(b) Pirinç.
(c) Süt.
(d) Patates.

38. Kemikleri ve dişleri güçlendirmede en büyük yarar sağlayan vitamin aşağıdakilerden hangisidir?

(a) A vitamini.
(b) B vitamini.
(c) C vitamini.
(d) D vitamini.

39. Mikrop, toksin adı verilen zehirli bir madde çıkarır. Akyuvarlar ise, bu toksinlere karşı anti-toksin denilen bir maddeyle savaşır. Bazı durumlarda, hayvan kanında hazırlanan anti-toksinler insan vücuduna verilir; böylece mikropların çıkardığı toksinlerle savaşılır. Buna ne denir?

(a) Aşı.
(b) Karma aşı.
(c) Serum.
(d) Operasyon.

40. Bir hacme ve bir ağırlığa sahip olan her şeye madde denir. Birbirlerinden ne kadar değişik olurlarsa olsunlar, maddelerin bir takım ortak özellikleri vardır. Aşağıda, bu özelliklerden üçü belirtilmiştir. Bir cümle ise yanlıştır. Yanlış olan cümle hangisidir?

(a) Bütün maddeler atom adı verilen çok küçük taneciklerden oluşur.
(b) Maddeler kendi kendilerine hareket etmezler; onları hareket ettiren bir güç vardır.
(c) Bütün maddeler, yer üstünde bulunurlar; yeraltında bulunup da bir hacme ve ağırlığa sahip olan şeylerin madde niteliğini kazanması için yer üstüne çıkarılması gerekir.
(d) Bütün maddeler esnektir; uzayıp kısalırlar.

41. Bir maddenin bütün özelliklerini taşıyan ve atomlardan oluşan en küçük parçaya ne denir?

(a) Bileşik madde.
(b) Molekül.
(c) Eleman.
(d) Bakalit.

42. Maddelerin belirli bir biçim almış haline cisim denir. Cisimlerin ortak bir takım özellikleri vardır. Aşağıda bu özelliklerden üçü belirtilmiştir. Bir cümle ise yanlıştır. Yanlış olan cümle hangisidir?

(a) Bütün cisimlerin hacmi vardır.
(b) Bütün cisimlerin ağırlığı vardır.
(c) Bütün cisimlerin yoğunluğu aynıdır.
(d) Bütün cisimler maddelerden yapılmıştır.

43. Bir maddenin bir santimetre küpünün ağırlığına ne denir?

(a) Özel ağırlık.
(b) Özgül ağırlık.
(c) Küpsel ağırlık.
(d) Maddesel ağırlık.

44. Katı bir madde, gerektiği kadar ısıtılınca sıvı hale dönüşür. Bu olaya ne ad verilir?

(a) Değişim.
(b) İletişim.
(c) Ergime.
(d) Yoğunlaşma.

45. Havanın % 78'ini oluşturan gaz aşağıdakilerden hangisidir?

(a) Oksijen.
(b) Hidrojen.
(c) Azot.
(d) Karbondioksit.

46. Aşağıdakilerden hangisi, insan enerjisiyle çalışan bir makine değildir?

(a) Makas.
(b) Bisiklet.
(c) Yeldeğirmeni.
(d) Su tulumbası.

47. Maşa, aşağıdaki türlerden hangisi içinde yer alan bir makinedir?

(a) Kaldıraç.
(b) Eğik düzlem.
(c) Vida.
(d) Maşa, bu türlerin hiç birine girmez; çünkü bir makine değildir.

48. Birden çok makaraların kullanıldığı ve bu makaralardan birinin sabit olduğu düzene ne ad verilir?

(a) Dişli çark.
(b) Palanga.
(c) Kama.
(d) Kriko.

49. Alniko nedir?

(a) Alüminyum, nikel ve kobalt karışımıyla yapılan çok güçlü bir mıknatıstır.
(b) Otomobil yapımında kullanılan bir dişli çark türüdür.
(c) Bir hidroelektrik santralı türüdür.
(d) Sadece ev eşyası yapımında kullanılmak üzere altın ve nikel çıkaran ve bu madenlerin satışını örgütleyen kooperatiflere verilen addır.

50. Pusulalarda bulunan N harfi, hangi yönü gösterir?

(a) Doğuyu.
(b) Batıyı.
(c) Kuzeyi.
(d) Güneyi.

51. Maddelerin üç hali vardır: katı hali, sıvı hali, gaz hali... Maddeler üç halde de sesi iletirler. Sesi en çabuk ileten maddeler hangileridir?

(a) Katı maddeler.
(b) Sıvılar.
(c) Gaz (Hava).
(d) Bütün maddeler, sesi aynı hızda iletirler.

52. Sesler birbirine benzemez. Bir ses, bir başka sesten değişiktir. Bu değişiklikler, sesin belli başlı üç özelliğinden oluşurlar. Aşağıda bu üç özellik belirtilmiştir. Biri ise bu özellikler arasında değildir. Hangisi?

(a) Sesin şiddeti.
(b) Sesin yüksekliği.
(c) Sesin güzelliği.
(d) Sesin tınısı.

53. Aşağıdaki müzik âletlerinden hangisi, bir nefesli saz değildir?

(a) Obua.
(b) Harp.
(c) Trompet.
(d) Klarnet.

54. Işık, saniyede yaklaşık ne kadar yol alır?

(a) 3,000 kilometre.
(b) 30,000 kilometre.
(c) 300,000 kilometre.
(d) 3,000,000 kilometre.

55. Bazı merceklerin kenarları kalın, ortaları incedir. Bunlar, ışığı kırıp dağıtarak öteki yanlarına geçirirler. Bu tür merceklere ne ad verilir?
(a) İnce mercek.
(b) Kalın mercek.
(c) Yakınsak mercek.
(d) Iraksak mercek.

56. Bütün maddeler elektriği iletmezler. Tahta, cam, lâstik gibi bazı maddeler elektriği kendi içlerinde tutarlar. Bu maddelere ne denir?
(a) Yalıtkan.
(b) Tutuşkan.
(c) Metal.
(d) Kapalı madde.

57. Atomlarda bir çekirdek bulunur. Bu çekirdeğin çevresinde de elektronlar döner. Çekirdek bir tanedir. Elektronlar kaç tanedir?
(a) İki.
(b) Üç.
(c) Dört.
(d) Elektronların sayısı, atomlara göre değişir.

58. Sürtünmeden oluşan elektriğe ne denir?
(a) Artı elektrik.
(b) Eksi elektrik.
(c) Durgun elektrik.
(d) Nükleer enerji.

59. Paratoner nedir?
(a) Pillerde artı kutba verilen addır.
(b) Atom çekirdeğinin parçalanarak enerji elde edilmesidir.
(c) Yıldırımın zararlarından korunmak için yapılmış madeni bir araçtır.
(d) Elektrik akımından yararlanılarak yapılmış mıknatıstır.

60. Elektronların akışıyla elektrik elde edilmesini sağlayan araçlara ne ad verilir?
(a) Üreteç.
(b) Teleks.
(c) Santral.
(d) Neon.

MATEMATİK

61. Dört rakamlı bir sayıda, soldaki ilk rakamın bulunduğu yer, hangi basamaktır?
(a) Birler basamağı.
(b) Onlar basamağı.
(c) Yüzler basamağı.
(d) Binler basamağı.

62. Roma rakamlarında yan yana yazılan IIIII harfleri hangi sayıyı gösterir?
(a) 6'yı.
(b) 60'ı.
(c) 600'ü.
(d) Yanlıştır; hiç bir sayıyı göstermez.

63. Roma rakamlarında LXII hangi sayıyı gösterir?
(a) 42'yi.
(b) 62'yi.
(c) 64'ü.
(d) Yanlıştır; hiç bir sayıyı göstermez.

64. 1979 sayısında...
(a) 1 tane 1000, 9 tane 100, 7 tane 10, 9 tane 1 vardır.
(b) 1 tane 1000, 90 tane 100, 7 tane 10, 9 tane 1 vardır.
(c) 1 tane 1000, 9 tane 100, 7 tane 10, 79 tane 1 vardır.
(d) 1000 tane 1000, 900 tane 100, 70 tane 10, 9 tane 1 vardır.

65. "Toplamanın birleşme özelliği" adı verilen şey nedir?
(a) Toplanan sayıların yerlerinin değiştirilse bile, sonucun aynı çıkmasıdır.
(b) Toplama işleminde, toplanan sayıların yerlerinin hiç değiştirilmemesidir.
(c) Toplamada sağlamanın yapılmasıdır.
(d) Böyle bir özellik yoktur.

66. Dört basamaklı iki sayının toplanmasında işleme hangi basamaktan başlanır?
(a) Birler basamağından.
(b) Onlar basamağından.
(c) Yüzler basamağından.
(d) Binler basamağından.

67. Çarpma işleminde elde edilen sonuca ne denir?
(a) Çarpan.
(b) Çarpım.
(c) Çarpılan.
(d) Çarpım cetveli.

68. Bir sayı 0 ile bölününce, sonuç ne olur?
(a) 0 olur.
(b) 1 olur.
(c) Sonuç, sayıya göre değişir.
(d) Sayı, aynı kalır.

69. Saatte 70 kilometre hızla giden bir otomobil, 420 dakikada kaç kilometre gider?
(a) 490 kilometre.
(b) 49 kilometre.
(c) 420 kilometre.
(d) 560 kilometre.

70. Bir otomobil, 480 dakikada 520 kilometre yol aldı. Acaba otomobilin saatte ortalama hızı kaç kilometredir?
(a) 60 kilometre.
(b) 65 kilometre.
(c) 70 kilometre.
(d) 75 kilometre.

71. Ayşe'nin 2825 kuruşu vardı. Bunun 1000 kuruşuyla dergi, 325 kuruşuyla kalem, 275 kuruşuyla silgi aldı. Geriye kaç kuruşu kaldı?
(a) 1125 kuruşu.
(b) 1225 kuruşu.
(c) 1350 kuruşu.
(d) 1600 kuruşu.

72. Ali, Pazartesi günü 325, Salı günü 475, Çarşamba günü 275, Perşembe günü 650, Cuma günü 350, Cumartesi günü de 775 kuruş aldı. Pazar günü bu paranın 15 lirasını harcadı. Geriye kaç kuruşu kaldı?
(a) 1350 kuruşu.
(b) 1450 kuruşu.
(c) 1550 kuruşu.
(d) 2835 kuruşu.

73. 52 kişilik sınıfta 28 kişinin 125'er kuruşu, 14 kişinin 275'er kuruşu, geri kalanların da 925'er kuruşu vardı. Sınıftaki paranın toplamı kaç kuruştur?
(a) 3850 kuruş.
(b) 8275 kuruş.
(c) 13100 kuruş.
(d) 16600 kuruş.

74. Hacim ölçülerinin birimi nedir?
(a) Metredir.
(b) Metrekaredir.
(c) Metreküptür.
(d) Santimetrekaredir.

75. Ar nedir?
(a) 1 kilometrekareden büyük tarlalara verilen addır.
(b) 100 metrekarelik alandır.
(c) 10 kilometre uzunluğu, 10 kilometre genişliği olan toprak parçasıdır.
(d) 10 kilometrekarelik alandır.

76. Bir bakkal, 148,000 lira vererek 2 ton beyaz peynir satın aldı. Peynirin kilogramını 55 liradan sattı. Acaba kaç lira kâr etti?
(a) 38 lira.
(b) 380 lira.
(c) 3800 lira.
(d) 38000 lira.

77. Bir manav, öğleye kadar, tanesi 175 kuruştan 6 düzine portakal, kilosu 1200 kuruştan 15 kilo elma, tanesi 450 kuruştan yarım düzine yeşil salata, kilosu 1450 kuruştan 4 kilo armut sattı. Eline kaç lira geçti?
(a) 153 lira.
(b) 191 lira.
(c) 253 lira.
(d) 391 lira.

78. Bayağı kesir nedir?
(a) Bir bütünün yarısını gösteren sayıdır.
(b) Bir bütünün tamamını gösteren sayıdır.
(c) Bir bütünün eşit parçalarını gösteren sayıdır.
(d) Bir bütünün on katını gösteren sayıdır.

79. Eşit parçalara bölünen bir bütünün kaç parçaya bölündüğünü belirten sayıya ne denir?
(a) Pay.
(b) Payda.
(c) Kesir.
(d) İşlem.

80. Payı paydasından küçük olan kesirlere ne ad verilir?
(a) Küçük kesir.
(b) Büyük kesir.
(c) Basit kesir.
(d) Paydalı kesir.

81. Payı paydasından büyük olan kesirlere ne ad verilir?
(a) Küçük kesir.
(b) Büyük kesir.
(c) Basit kesir.
(d) Bileşik kesir.

82. Bir manav, aldığı elmaların ilk gün 1/7'sini, ikinci gün 4/14'ünü, üçüncü gün de 1/14'ünü sattı. Elinde kalan elmaların sayısı nedir?
(a) Elmaların 8/14'ü.
(b) 6/14'ü.
(c) 3/7'si.
(d) Yarısı.

83. 0.75 neye eşittir?
(a) 1/4'e.
(b) 3/4'e.
(c) 7/5'e.
(d) 5/7'ye.

84. 9/50 neye eşittir?
(a) 9.50'ye.
(b) 0.95'e.
(c) 0.18'e.
(d) 0.9'a.

85. Yüzde, hangi işaret ile belirtilir?
(a) /
(b) *
(c) %
(d) ()

86. Bir sayının yüzdesini bulmak için ne yapmak gerekir?
(a) O sayıyı yüzle çarpmak gerekir.
(b) O sayıyı yüze bölerek yüzde birini bulmak, sonra da bulunan sayıyı istenen yüzdeyle çarpmak gereklidir.
(c) O sayıyı istenen yüzdeyle çarpmak yeterlidir.
(d) O sayıyı önce yüzle çarpmak, sonra da yüzle bölmek gerekir.

87. Türkiye'nin nüfusu 40 milyon dolaylarındadır. Nüfusun yaklaşık yüzde 34'ü şehirlerde oturmaktadır. Bu durumda, köylerde oturanların sayısı kaçtır?
(a) 13,600,000.
(b) 24,400,000.
(c) 34,000,000.
(d) 22,800,000.

88. Bankaların bir yılda her 100 lira için verdiği faize ne denir?
(a) Faiz tutarı.
(b) Faiz hesabı.
(c) Faiz yüzdesi.
(d) İkramiye.

89. 150 liranın yüzde 6'sı kaç kuruş eder?
(a) 9 kuruş.
(b) 90 kuruş.
(c) 900 kuruş.
(d) 9000 kuruş.

90. 3360 liranın yüzde 16'sı kaç kuruş eder?
(a) 5,376 kuruş.
(b) 53,760 kuruş.
(c) 537,600 kuruş.
(d) 5,376,000 kuruş.

91. Dikdörtgenler prizmasında yüzeyler nasıldır?
(a) Bütün yüzeyler dikdörtgendir.
(b) Yüzeylerin yarısı dikdörtgen, yarısı üçgendir.
(c) Bütün yüzeyler prizma biçimindedir.
(d) Dikdörtgenler prizmasında yüzey bulunmaz.

92. Doğrularda kaç boyut bulunur?
(a) Bir: Uzunluk.
(b) İki: Uzunluk, genişlik.
(c) Üç: Uzunluk, genişlik, yükseklik.
(d) Doğrularda boyut yoktur.

93. Birbirini hiç kesmeden, aynı aralıkla sonsuza kadar uzayan çizgilere ne ad verilir?
(a) Doğru çizgiler.
(b) Sonsuz çizgiler.
(c) Paralel çizgiler.
(d) Uzaysal çizgiler.

94. Dik açı kaç derecedir?
(a) 45 derece.
(b) 90 derece.
(c) 180 derece.
(d) 360 derece.

95. Dik açıdan daha küçük açılara ne denir?
(a) Eğri açı.
(b) Geniş açı.
(c) Dar açı.
(d) Küçük açı.

96. Bir geniş üçgenin açılarının toplamı kaç derecedir?
(a) 90 derece.
(b) 180 derece.
(c) 360 derece.
(d) Bu, üçgenin büyüklüğüne göre değişir.

97. Noktanın kaç boyutu vardır?
(a) Bir: Uzunluk.
(b) İki: Uzunluk, genişlik.
(c) Üç: Uzunluk, genişlik, yükseklik.
(d) Noktanın boyutu yoktur.

98. Bir üçgende kaç taban vardır?
(a) Bir.
(b) İki.
(c) Üç.
(d) Bu, üçgene göre değişir.

99. Hangi geometrik şeklin alanı, bir kenarının kendi kendisiyle çarpılması sonucunda bulunur?
(a) Üçgenin.
(b) Karenin.
(c) Dairenin.
(d) Hiç birinin.

SÖZCÜKLER ARASINDA

EMİN ÖZDEMİR

Kararlaştırılmış belirli bir anlamı olan resim, harf bitki hayvan gibi işaretlere simge diyoruz sevgili çocuklar. Geçen sayımızın ana sözcüğü bu türden bir sözcüktü. Barışın ve kardeşliğin simgesi olarak kullanılan bir kuşun adıydı: G Ü V E R C İ N. Sanırım çoğunuz görmüşsünüzdür bu kuşu. Kısa boylu, küçük başlı, kısa ayaklı, sevimli bir yaratıktır. Dünyanın her yerinde vardır. Birçok cinsi bulunur. Bunların bir bölümü yabanıl, göçücü güvercindir; bir bölümü de evcil. Güvercinlerin evcileştirilmesi çok eski çağlara dayanır. İnsanoğlu bu küçük ve sevimli yaratıktan yararlanma yollarını aramıştır. Onu kendine alıştırmıştır. Çünkü güvercinlerde yön bulma yeteneği ve sezgisi çok güçlüdür. Kimi kitaplara göre Millattan önce 3000 yıllarında güvercinin bu yeteneğinden yararlanılmıştır. Güvercinler evcilleştirilerek haber taşıma işinde kullanılmıştır. Bu ana sözcükten şunları türetecektir: 1. Güve. 2. Güveç. 3. Güvez. 4. Güvey. 5. Güven. 6. Güvence. 7. Ver. 8. Er. 9. Erek. 10. Cin.

Bu haftanın sözcüğü şöyle tanıtıyor kendisini sevgili çocuklar: Ben iki heceli, altı harfli bir sözcüğüm. İnsanoğlunun yaşamında ta eski çağlardan beri önemli bir yerim vardır. Bu yüzden de insanoğlu beni hep ikinci bir ana gibi düşünmüş, öyle adlandırmıştır. Ancak bunlar beni bulmanıza yetmez. Yine kimi ipuçları vereyim size:

1. Birinci, ikinci ve üçüncü harflerimin oluşturduğu sözcük çok anlamlıdır. Bir anlamı askerlikle, daha doğrusu savaşla ilgili bir silahın adıdır. (TOK)

2. Birincide bulduğunuz sözcüğün sonuna —aç ekini getirdiniz mi genellikle çocukların oynadığı bir oyuncak adı oluşur. Çokluk sağlıklı çocukların durumunu anlatmak istediğimizde bu oyuncağa benzetiriz. (TOPAÇ)

3. —aç değil de —ak ekini getirirseniz yeni bir sözcük türetirsiniz. Türettiğiniz bu sözcük, yufka açmak için kesilen ve ele alınan hamur parçasının adı olur. (TOKAK)

4. —ak yerine — al ekini getirdiniz mi bir sıfat oluşturursunuz. Bu sıfatı duyunca sakatlık sözcüğünü anımsarsınız. Ayrıca bir atasözümüz de bu sıfatın karşıladığı sözcükle ilgili olarak der ki ..... la gezen akşama öğrenir. Kimi nesnelerden ayaklarından biri kısa olunca da bu sözcüğü kullanırız. (TOPAL)

5. —al ekini değil de —çu ekini getirirseniz askerlikte bir sınıfa verilen ad çıkar. Ayrıca düzenli çalışmayan, derslerindeki durumuna göre sınıfta kalacağı sanılanlar için de bu sözcük kullanılır. (TOPÇU)

6. —çu'yu getirmeyip de —lu ekini getirirseniz oluşturacağınız sözcük dağınık sözcüğünün karşıt anlamlısı olur. Ayrıca zayıf olmayan, vücutça dolgun olanlar için de bu sözcüğü kullanırız. (TOPLU)

7. —lu yerine —uk ekini getirirseniz bulacağınız sözcük hem ayakla hem hem de ayakkabıyla ilgilidir. (TOPUK)

8. —uk değil de —uz ekini eklerseniz eş sesli bir sözcük bulursunuz. Bir kimsenin kısa ve tıknaz olduğunu anlatmak istedik mi bulduğunuz sözcüğe benzetiriz. (TOPUZ)

9. Dördüncü, beşinci ve altıncı harflerim anlamlı bir sözcük oluşturmaz. Ancak bunların başına alfabemizin 14. harfiyle başlayan bir buyruk getirirseniz evcil hayvanlardan birinin adını bulursunuz. Bulacağınız sözcük bir ozanımız Nazım Hikmet'in şu dizelerinde geçer:

Dörtnala gelip Uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket bizim.

10. O buyruk yerine su damlasının düşmesiyle çıkan hafif bir sesi karşılayan sözcüğü eklerseniz, bir dalın, ağacın üzerindeki çiçek ya da yemişin çokluğunu anlatmak için kullandığımız bir deyimde geçen bir sözcük oluşur.
(. . . .)

Yine son bir ipucu size. Aşık Veysel'in şu dörtlüğündeyim:

Karnın yardım kazmayınan belinen
Yüzün yurttım tırnağınan elinen
Yine beni karşıladı gülünen
Benim sâdık yârim kara topraktır.

①	②	③	④	⑤	⑥
T	O	P	R	A	K

18 MAYIS CUMA
günü
Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ
SANATÇILARI
KÜÇÜK OKURLARI İÇİN
KİTAPLARINI İMZALAYACAKLAR

MÜMTAZ ZEKİ TAŞKIN
İBRAHİM ÖRS
MISTIK
YALVAÇ URAL
ve
ÜLKÜ TAMER

AKADEMİ KİTABEVİ
NİŞANTAŞ — İSTANBUL
Saat 15:00 — 17:00 arası

PITIRCIK'IN SERÜVENLERİ

Yazan: GOSCINNY Türkçesi: VİVET KANETTİ

Reşimler: SEMPE

GEÇİT TÖRENİ

BİZİM okulun bulunduğu mahalleye bir heykel dikildi. Açılış töreni yapacaklar, biz de heykelin önünden geçeceğiz.

Bunları sabah müdür söyledi. Bizimle konuşmak için sınıfa girdiğinde, Dalgacı dışında hepimiz ayağa kalktık. Dalgacı biraz kestiriyordu. Bu yüzden de ceza yedi. Cezaya kalacağını bildirmek için kendisini uyandırdıklarında, çok şaşırdı, ağlamaya koyuldu; müthiş bir gürültü koptu. Bence, onu uyandırmasaydık çok daha iyi ederdik.

"Çocuklar, dedi müdür. Bu törende hükümet görevlileri, askerler falan bulunacak, sizler de, bu okulun şanslı öğrencileri olarak, heykelin önünden geçeceksiniz, ve heykelin ayağına bir çelenk bırakacaksınız. Size güveniyorum. Koca çocuklar gibi davranacağınıza eminim. "Sonracıma müdür, birazdan büyüklerin, daha sonra da bizim, geçit töreni için prova yapacağımızı söyledi. Öbür ders imla olduğundan, geçit töreni fikrini hepimiz çok tuttuk. Çok sevinçliydik. Müdür çıkınca, hep bir ağızdan konuşmaya koyulduk, öğretmen cetveliyle masasına vurdu, sonra da aritmetik yaptık. İmla dersinde öğretmen bizi aşağıya yolladı. Aşağıda müdür ve Karagöz bizi bekliyorlardı. Karagöz gözetmenimizdir bizim, ama sanırım daha önce kendisine neden bu adı taktığımızı anlatmıştım.

"Oooo.. Bakın Şaban bey delikanlılarınız gelmiş. Umarım büyüklerle başardığınızı onlarla da başarırsınız." dedi müdür. Şaban bey (müdür Karagöz'ü hep öyle çağırır), gülmeye koyuldu, zamanında orduda assubay olduğunu, bize mutlaka disiplini ve uygun adım yürüyüşü öğreteceğini söyledi."Provadan sonra onları tanıyamayacaksınız, müdür bey", dedi Karagöz. "Ah keşke, keşke tanıyamasam" dedi müdür; içini çekti ve gitti.

"Bakın" dedi Karagöz. "Bu geçit törenlerinde hep bir temel adam gerekir. O hazırolda durur, herkes de ona bakarak dizilir. Bu iş için en uzun boylu olan kişi seçilir. Anlaştık mı?" Sonra da parmağıyla Dırdır'ı gösterdi, "Temel adamımız sen olacaksın" dedi. Toraman, "Nedenmiş efendim? O en uzun boylumuz değil, öyle görünür çünkü müthiş bacakları var, ama ben ondan uzunum". "Dalga mı geçiyorsun?" dedi Dırdır. "Ben hem senden uzunum, hem de dün ziyaretimize gelen halam, yine boy attığımı söyledi. Durmadan uzuyorum". "Bahse girer misin?" dedi Toraman, Dırdır da olur dedi, sırt sırta verdiler, ama kimin kazandığını bir türlü anlayamadık, çünkü Karagöz bağırarak, hemen üçer kişilik sıralar oluşturmamızı söyledi, bu da oldukça zaman aldı. Sıraya girdiğimizde, Karagöz önümüze dikildi, bir gözünü yumdu, eliyle bir takım hareketler yaptı, "Sen biraz sağa kay. Pıtırcık, sen de sola taşıyorsun, biraz sağa kay. Sen sağa taşıyorsun, sola kay." dedi. Sıra Lüplüp'e gelince hepimiz çok güldük, çünkü çok şişko olduğu için o iki yana da taşıyordu. Bu iş bitince Karagöz çok memnun oldu, ellerini oğuştur-

du. Sonra bize sırtını verdi ve, "Bölük, hazrol!" diye bağırdı, "Efendim!... Çelenk nedir? Müdür bey heykelin önüne bir çelenk koyacağımızı söyledi de.." dedi Sırım. "Çelenk, çiçektir" diye yanıtladı Çarpım. Deli bu Çarpım, sınıfın birincisi ve öğretmeninin kuzusu diye, bize her türlü saçmalığı yutturabileceğini sanıyor. "Susun diyorum! Bölük hazrol! İleriiii marş!" diye bağırdı Karagöz. "Efendim! Toraman benden daha uzun boylu görünmek için ayak uçlarına basarak yürüyor. Sahtekarlıktır bu!" diye bağırdı Dırdır. "Pis muhbir!" dedi Toraman, ve Dırdır'ın burnuna bir yumruk patlattı, Dırdır Toraman'a bir tekme attı, hepimiz çevrelerine toplandık, çünkü Toraman'la Dırdır'ın dövüşmesi müthiştir, teneffüste sınıfın en güçlüleri onlardır. Karagöz bağırarak yetişti, Toraman'la Dırdır'ı ayırdı. İkisine de cumartesi için ceza verdi. "Şiştik," dedi Dırdır. "Aslında biz gül gibi geçiniyoruz". "Çarpıma bakılırsa, çelenk gibi" dedi Dalgacı ve gülmeye koyuldu, Karagöz ona da bir ceza verdi. Tabii Karagöz, Dalgacı'nın cumartesi zaten dolu olduğunu bilemezdi.

Karagöz elini yüzünde gezdirdi, sonra bizi yine sıraya soktu, açıkça konuşmak gerekirse bu çok kolay bir iş olmadı, çünkü biz pek yerimizde duramayız. Karagöz bize uzun uzun baktı, biz de soytarılık yapmanın sırası olmadığını hemen anladık. Sonracıma, Karagöz geri geri gitti, küt diye arkadan gelen Tınqır'a çarptı. "Dikkat edin" dedi Tınqır. Karagöz kıpkırmızı kesildi, "Sen nereden çıktın?" diye bağırdı. "Dırdır'la Toraman dövüşürken gidip bir su içeyim dedim. Kavganın daha uzun süreceğini düşünüyordum," dedi Tınqır, Karagöz ona da bir ceza verdi ve hemen sıraya girmesini söyledi.

"Gözlerimin içine bakın" dedi Karagöz. "Bir sözcük söyleyeni, bir tek harekette bulunanı, yerinden kıpırdayanı okuldan kovdurturum. Anladınız mı?" Sonra döndü, kolunu kaldırdı, "Bölük hazrol! İleriiii marş!" diye bağırdı. Ve kaskatı bir bedenle birkaç adım attı, sonra arkasına baktı, yerimizden kımıldamadığımızı görünce, birden delirdiğini sandım; tıpkı pazar günü babamın hortumla suladığı komşumuz Sivrikulak gibi. "Marş dediğim zaman neden yürümüyorsunuz?" diye sordu Karagöz. "Ne yani?" dedi Gümüş. "Yerimizden kıpırdamamamızı söylemediniz mi?" İşte o zaman Karagöz birden çok çok kötü oldu. "Canınıza okuyacağım ben sizin! Ananızdan emdiğiniz sütü burnunuzdan getirteceğim. Sizi gidi serseriler! Sizi alçaklar!" diye bağırdı, bizler ağlamaya koyulduk, müdür koşa koşa geldi. "Şaban bey, dedi müdür, sesinizi ta odamdan duydum. Ufacık çocuklara böyle konuşulur mu? Orduda değilsiniz artık." "Ordu mu?" diye bağırdı Karagöz. "Komandolara üstçavuşluk ettim ben! Onlar bunların yanında birer melekmiş, melek! Evet efendim, melek!" Karagöz, elleriyle bir takım hareketler yaparak okula doğru yürüdü. Müdür, peşinden koşuyor, "Şaban dostum, lütfen sakin olun. Sakin olun Şaban bey!" diyordu.

Heykelin açılış töreni çok kıyaktı, ama müdür fikir değiştirdiği için biz geçit törenine katılamadık, sıralara oturduk, askerlerin arkasına. Maalesef Karagöz törende bulunamadı. Köydeki ailesinin yanına dinlenmeye gitmiş biraz.

KİRPİ ÇOCUK

UMUR BUGAY

BİR PAKET SİGARA

SİGARA yüzünden babamla annemin arası açıldı bugünlerde. Annem, "Şunu içmesen olmaz mı?" dedi. Başını salladı babam:

— Bırakabilsem hemen bırakırım. Ben bayılıyor muyum buna?

Eskiden bana hiç gofret, çikolata falan getirmezdi. Annem alsa kızardı. Şimdi her gece bir şey getiriyor. Benim keyfime diyecek yok ama annemin hiç hoşuna gitmiyor bu. "Sigara bulabilmek için alıyorsun bunları" diyor.

Babam dört, beş bakkaldan birden alışveriş yapıyormuş. "Ne yapayım?" diyor." Adamlardan yalnız sigara isteyemem ya? Bir paket sigarayı alabilmek için bazen yarım saat bekliyorum. El altından veriyor adam. Herkesin yanında alamıyorum ki."

Annem, "İyi ama şekerim" dedi. "Evde ne kadar gereksiz şeylerin biriktiğinin farkında mısın? Gel bak şu mutfağın haline."

Ben de arkalarından yürüdüm. Annem mutfaktaki dolapları açmaya başladı. "Bunları hep sen alıyorsun" dedi. "Bak. On paket kibrit. Elli tane mum. Beş tane bulaşık eldiveni. Ya şu kuruyemişler. Kim yiyecek bunları. Elektrikler kesiliyor diye hadi mumları aldın peki bu şampuanları ne yapacağız? Altı yıl banyo yapsak bitmez bu şampuanlar."

Babam benim yanımda annemin böyle konuşmasına içerledi biraz. Her zamanki gibi homurdandı. "Haklısın" dedi. "Biraz fazla kaçırmışız. Utanıyorum canım. Ne yapayım? Bakkala gir. Orada yarım saat dur. Bir paket sigara al çık. Olmaz ki. Ayıp oluyor adamlara. Bu sigara bizi batıracak. Dünyanın parasını verdik şunlara."

Annem bir başka dolabı açtı. Ağzına dek doluydu. "Gerçekten böyle giderse batıracak bizi bu sigara" dedi. "Bak kaç kutu şeker almışsın. Ya şu nohutları ne yapacağız?"

Babam gene homurdandı. "Anladık canım" dedi. "Sen de çok abartıyorsun artık. Kokacak değil ya? Yeriz elbet." Döndü. Sinirli odaya yürüdü. Sehpanın üstünde duran sigara paketini aldı. İçinden bir tane çıkardı. "Anlamsız bir şey bu" dedi. "Aklı başında bir insan bu tütüne nasıl kapılır? Karın doyurmaz. İnsana bir yararı yok. Gene de içiyoruz işte. Tüüüh! Allah kahretsin seni. Esir olduk şuna beee!"

Paketi fırlatıp attı. Bir süre odanın içinde dolaştı. "Bundan sonra Birinci içeceğim" dedi. "Yok başka çare" Ceketini giydi. Sokağa çıktı. Annemle ben merakla baktık arkasından. Az sonra on paket Birinci sigarasıyla geldi.

MEHMET'İN ÇEVRE DOSYASI

ATİLLA ALPÖGE
DEVRİM ALPÖGE

ÇEVREMİZ VE ULAŞIM

MEHMET'LE TARTIŞIYORUZ

– Mehmet, ulaşımın kent yaşantısındaki yeri ne?

– Uyanık olduğumuz zamanın beşte biri ulaşımda geçiyor. Okula, işe giderken.. Alış verişe çıkınca.. Gezerken..

– Nasıl ulaşıyoruz?

– Araçlarla, ya da kendi gücümüzle.. Kendi gücümüz dediğim, ayaklarla; yani yürüyerek ya da bisikletle.

– Yani enerji harcıyoruz. Ama köylerde ulaşım o kadar önemli değil.

– Saçmalama. Kent diye sordun. Köylerde tabii basit ama kent büyüdükçe ulaşım da önem kazanıyor.

– Ulaşımın çevreye etkisi nasıl?

– Kötü. Gürültü, hava kirliliği, tehlike.. Hepsi var. Çok fazla otomobil kullanılıyor. Benzin çok harcanıyor. Okula giderken hava kirliliği nedeniyle nefes almakta zorluk çekiyorum. Hele kamyonların egzozları çok kötü. İnsan arkasını dönmek zorunda kalıyor... Bir gün okuldan dönüyordum. Kaldırımda yürüyemedim; hem dardı, hem de araçlar çıkmıştı üstüne. Sokağın ortasında yürümek zorunda kaldım. Karşıdan bir otomobil geldi üstüme. Korktum, bir yere sığındım. Peşinden 3 otomobil daha geçti. Ancak o zaman yürümeye başladım... Bir kez de yağmurlu bir gündü. Her yan çamurdu. Bir araba yanımdan geçerken yavaşladı. Ama arkasındaki hızla geçti. Üstüm başım çamur içinde kaldı... Bazı sokaklar araçlara kapansa ne güzel olur.

Çeşitli ulaşım türlerini çevremizdeki etkileri bakımından kıyaslayalım. Aşağıdaki tabloda bunu göreceksiniz. Yıldızların anlamı ise şöyle:

**** Çok çok iyi *** İyi ** Orta * Kötü

	Kapladığı Yer	*Enerji Tüketimi*	*Gürültü*	*Hava Kirliliği*	*Görsel Kirlilik*
Yaya	****	****	****	****	****
Bisiklet	***	****	****	****	****
Motosiklet	***	***	*	***	**
Otomobil	*	*	*	*	*
Otobüs	**	**	**	**	**
Troleybüs	**	**	***	****	**
Tramvay, Metro	**	***	***	****	***

Yukarıdaki tabloda her türün yıldızlarını toplayın. Bakalım en yüksek puanı ne aldı? En iyiden en kötüye bir sıralama yapın.

Araçlar elektrik ya da benzin, motorin kullanıyor, enerji tüketiyor. Bir kişiyi bir yerden diğerine çeşitli araçlarla taşıdığımız zaman harcanan enerjinin değeri aşağıdaki gibi:

trenle ... 1 lira
otobüsle.. 5 lira
otomobille.. 30 lira

Kentlerde hava kirliliğinin yarısı motorlu araçların egzozundan çıkıyor. New York'ta bir deneme yaptılar. Otomobilleri bir gün kente sokmadılar. Hava kirliliği yarı yarıya azaldı.

Kentlerde araçlar orta hızda (saatte 40 km) gittikleri zaman egzozdan en az kirlenme çıkıyor. Yollar tıkanınca, düşük hızda çalışan motor 2 misli kirlenme üretiyor.

Sokaklara, kentin alanlarına park etmiş araçlar görsel kirlenme yaratıyor, kentin güzelliklerini bozuyor. İnsanın hoşuna giden tarihsel yapıt, yeşillikler gibi değerleri gözden siliyor.

Ana caddelerdeki yoğun araç trafiği sesi, hokusu, kirliliği ve sürekli kargaşa dolu hareketiyle insanı yoruyor, huzur bozuyor, sinirleri geriyor.

Gözleyin, Araştırın

1— Temiz bir pamuk alın. Bir tanıdığınız da otomobilini durduğu yerde çalıştırsın. Pamuğu bir süre egzozun hemen ağzına tutun. Sonra pamuğu inceleyin. Havaya karışan bu kiri her gün ciğerlerimize çekiyoruz.

2— Yollara bakın. Bir kişi arabasını yolun orta yerinde, kısa bir süre için de olsa, bencilce durdurduğu zaman çevre nasıl tümüyle kirleniyor, gözleyin. Başka araçlar da yavaşlıyor; hava kirliliği artıyor. Kornalara basılıyor, gürültü artıyor. Kargaşa doğuyor, görsel kirlilik başlıyor. Daha çok enerji tüketiliyor. Bir kişinin bencilliği yüzünden.

GEZİ NOTLARI

MUHAP DİLÜOĞLU

PARİS'TE YAŞAM

PARİS'te tarih, güzel sanatlar, eğlence iç içe.. Okulların dinlenme dönemine girmesiyle, ilk okul çağından, yüksek okul çağına dek tüm öğrenciler, kendilerince gezip, eğleniyorlardı. Çocuk tiyatroları, sinemaları, parkları, oyuncak mağazaları dolu. Bu arada, gezip tozarken eğitimden de geri kalmıyorlar. Örneğin, müzelerde, kültür merkezlerinde, grup grup öğrencilere rastlıyoruz. Başlarında büyükleri, gördüklerini, inceden inceye öğrenmeye çalışıyorlar. Paris'e yeni gelen turistlerle, çocukların en çok ilgisini çeken yerlerden biri, belki de birincisi, açıldığından beri, Pompidou Kültür Merkezi.. Eski Cumhurbaşkanı, Georges Pompidou (jorjpompidu)nun adını taşıyan yeni yapı, tüm camdan oluşuyor. Dev bir kavanoza benzetebilirsiniz, ya da akvaryuma. İnsanlar da akvaryumun içindeki balıklar örneği, burun buruna dolanıp duruyorlar. Ne yok ki bu akvaryumda. Aklınıza gelebilecek her şey sergileniyor. Filmler, konferanslar yardımıyla bilgileriniz bileniyor, geliştiriliyor. Teknik alandaki ilerlemeler de izleyicileri sıkmadan, ilgilerini çekecek çeşitli örneklerle gösteriliyor. Üç katlı kültür merkezi, salı günleri dışında, her gün, sabah 10'dan, gecenin 22'sine değin açık.

Dört yaşla, oniki yaş arasındaki küçükler, Kültür Merkezi'nin (Çocuklar Atölyesi)nde istedikleri becerilerini gösterme ve uygulama olanağını da bulabiliyorlar. Bu atölyelere girebilmek için bir günlüğüne 12 frank (100 Lira), yıllık 55 fr (550 lira) ödeniyor.. Bir de geçici sergiler düzenleniyor. Sergilere olsun, gösterilere olsun giriş genellikle herkese parasız. Gösteriler içerisinde, tiyatro, pandomim (sözsüz oyun), bale, sinema, video'yu ve değişik orkestraların, tanınmış sanatçıların konserlerini de sayabilirim.. Tüm programlar her ay yenileniyor. Daha iyiye, daha güzele gitmeye çalışıyorlar... Saat akşamın 18.00'i. Otobüsler, taksiler, özel otomobiller, dolu dolu geçiyor geniş caddelerden. Hafiften yağmur çiseliyor. Kadınlı, erkekli Paris'liler, yerli yabancı, paltolarının yakalarını kaldırmışlar, şemsiyelerini açmışlar, otobüslere, metro istasyonlarına koşuyorlar. Paris'in en kalabalık saati iş saatlerinin başladığı ve bittiği saatler. Paris'linin yüzde doksanı, belki de daha fazlası, otobüse ve metro'ya biniyor. Hem ucuz, hem rahat ve çabuk gidiyorsunuz gideceğiniz yere. Sabahları iki saat içinde dolan Paris, akşamları da iki saat içinde boşalıyor.

Paris boşalıyor derken, kenar mahallelerde, banliyölerde, sayfiye yerlerinde oturanların evlerine dönmelerini anlatmak istedim. Yani üç, dört milyon insan sabahları Paris'e gelip, akşamları evlerine dönüyor.. Yoksa, Paris gece gündüz yaşayan, kaynayan kaynayan bir kent.. Binlerce restoran, kafe - restoran, diskotekler, büyüklerin ayakta içki içtikleri Bar'lar, şarkılı kahveler, kabareler, tiyatrolar, gazinolar, sinemalar iğne atsanız yere düşmeyecek ölçüde kalabalık.. Paris'in en civcivli en renkli yakası Sen nehrinin güneyine düşen sol yaka. Fransızların, Rive Gauch (riv goş — sol yaka) dedikleri yön. Daha ucuz daha hareketli yaşanıyor bu yönde. Üniversiteliler, sanatçılar, ressamlar, sokak çalgıcıları hep bu yüreyi yeğliyorlar.

Turistler de çok para harcamadan, gezmeyi, yemeyi, içmeyi bu yönde buluyorlar.. Tüm Paris'te her gece elliden fazla tiyatro perdelerini açıyor.

Yüzlerce sinema, en yeni filmleri oynatıyor. Sinemalar da, tiyatrolar da çok pahalı. Tiyatrolarda yerler, 80'le 40 frank arasında; bizim paramızla, 500 lira dolayında. Sinemalar, 15–20 frank, ortalama 150 lira..

Pek lüks olmayan restoranlarda, bir et yemeği, bir salata, bir meyve yiyecek olursanız 50 frank vereceksiniz, yaklaşık 500 lira.. Görüyorsunuz ki çocuklar, Paris dünyanın en pahalı kentlerinden biri. Ayda altı, yedi bin frank kazanan, dört kişilik bir aile reisi, güç geçindirebilir ailesini.

Batıda en göze çarpan rahatlık, toplum taşımacılığı. Paris'in dört yanındaki istasyonlardan kalkan trenler, en hızlı, en ucuz ulaşım araçları olarak, banliyölere gitmek için her an Paris'lilerin emrinde. Taksiler Paris'li için biraz lüks. Taksi'ye binenler, paralılarla para yemeğe gelen zengin turistler.. Geniş, temiz, düzgün kaldırımlarda, itilmeden kakılmadan yürümek de ayrı bir güzellik. İnsan bir kenti tanımak istiyorsa, mutlaka yürüyerek gezmelidir. Biz de gücümüzün yettiğince, yorulana dek, hep yürüdük Paris'te. Sen nehri kıyılarındaki eski kitapçıları, resim galerilerini gezmeden, görmeden Paris yeterince tanınmış olmaz. Bir de Napolyon'un mezarının bulunduğu Des Invalides (savaşlarda ölenlerin yeri)de tarihe meraklı turistlerin ilgisini çekiyor.. Parklardan yana da Paris oldukça önemli bir kent.. Son yazımda, sizleri büyük Luvr müzesine götüreceğim bir, Buloyn ormanında dolaştıracağım iki, Zafer takına çıkaracağım üç, bir de Spor Sarayında görkemli bir oyun izlettireceğim dört; sonra da sizlere hoşça kalın diyeceğim. Sevgilerle.

BİZİM ALİ

MİS TİK

KENDİ EMEĞİMLE YAPTIĞIM BU ROKETE BİNİP UZAYA GİDECEĞİM..

ARACIMI, DALGINLIKLA GERİ VİTESİNE TAKMIŞIM...

TARİHTE BU HAFTA

SAİT FAİK'İN ÖLÜMÜ

ÖYKÜ sanatımızın en usta temsilcilerinden Sait Faik Abasıyanık 11 mayıs 1954'te İstanbul'da öldü. 1906 yılında Adapazarı'nda dünyaya gelen Sait Faik'in babası Mehmet Faik, kereste ticareti yapıyordu. Annesi Makbule Hanım Adapazarı ileri gelenlerinden Hacı Rıza Beyin kızıydı. Çocukluğu Adapazarı'nda geçen Sait Faik, ilk öğrenimini orda yaptıktan sonra, onuncu sınıfa kadar İstanbul Erkek Lisesi'nde okudu. 1928'de Bursa Lisesi'ni bitirdi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne girdi. Bir süre orada okuyup babasının isteği üzerine ekonomi öğrenimi için İsviçre'ye gitti. Ordan da Fransa'nın Grenoble kentine geçti. Sanatçı kişiliği ve yapıtları üzerinde derin etkiler bırakan bu yaşantı 1935 yılına dek sürdü.

Sonradan bir öyküsünde Sait Faik, gençlik yıllarıyla ilgili bir anısını şöyle yazmıştır:

"Süleymaniye'deki Kirazlı Mesçit sokağında oturuyoruz. Ben onyedi yaşlarındayım. Münir Paşa Konağı'nın çam ağacını hatırlıyorum. Lisenin bahçesindeki büyük çam ağacı bir yangında yanmış olabilir. Münir Paşa Konağı'nın yağlı boya tavanları çoktan duman ve kül olmuştur. Yatağım, yorganım, gözyaşım yanmıştır. Havuzlar yanmıştır. Anılar, anılar yanmıştır. Beni bugüne getiren kitaplar yanmıştır."

Yurda döndükten sonra, Sait Faik, kısa bir süre Halıcıoğlu Ermeni Okulu'nda Türkçe öğretmenliği yaptı. Yine kısa bir süre ticaretle uğraştı. 1942 yılında bir ay kadar da Haber gazetesinde adliye muhabirliği yaptı. Daha çok babasından kalan gelirle geçindi. Yaşamı Şişli'deki ve Burgaz adasındaki evlerinde geçti. Ölümünün onuncu yıldönümünde, 1964'te, Burgaz adasındaki evi "Sait Faik Müzesi" yapıldı.

Lise sıralarında şiirler yazmaya başlayan Sait Faik, "Beyaz Mendil" ve "Zemberek" gibi ilk öykülerini de Bursa Lisesi'nde okurken yazdı. "Beyaz Mendil" adlı ilk öyküsünü öğretmeni beğenerek sınıfta okuttu, böyle yazmayı sürdürürse iyi bir öykücü olabileceğini söyledi. "Uçurtmalar" adlı ilk yazısı Milliyet gazetesinde 1929 yılında basıldı. İlk öyküsü de "Ses" dergisinde yayınlandı. 1934'ten sonra "Varlık" dergisinde sürekli öykü yayınlamaya başladı.

İlk öykü kitabı "Semaver" 1935'te yayınlandı. Bunu 1939'da "Sarnıç", 1940'ta "Şahmerdan" kitapları izledi. 1944'te ilk romanı "Medar-ı Maişet Motoru"nu yayınladı. Yazdığı öyküler sırasıyla "Lüzumsuz Adam" (1948), "Mahalle Kahvesi" (1950), "Havada Bulut" (1951), "Kumpanya" (1951) "Havuzbaşı" (1952), "Son Kuşlar" (1952), "Alemdağda Var Bir yılan" (1954) kitaplarında toplandı. Bu arada "Kayıp Aranıyor" adlı bir romanla "Şimdi Sevişme Vakti" adlı bir şiir kitabı da yayınladı.

Öyküleri başka dillere çevrilen, edebiyatımızı yabancı ülkelerde de temsil eden Sait Faik, 1953 yılında Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Mark Twain Derneği'nce çağdaş edebiyata yaptığı hizmetlerden dolayı onur üyeliğine seçildi. Ölümünden sonra kitapları dizi halinde topluca birçok kez basıldı. Yılın en iyi öykü yazarına verilmek üzere bir de "Sait Faik Öykü Armağanı" kuruldu.

Sait Faik, öykülerinde İstanbul ve çevresinde yaşayan insanları konu edinir. Bu insanlar içinde de en çok günlük ekmeğini kazanma uğraşındakilere, özellikle balıkçılara, kayıkçılara, simitçi, kestaneci gibi öteberi satarak geçinenlere, çocuklara yakınlık duyar. Onlarla arkadaşlık etmeyi, onlarla birlikte yaşamayı sever ve sevdiklerini, yaşadıklarını anlatır. Doğayı, bu arada denizi, adalarda yaşayanları, kırları anlatmaktan hoşlanır. Güzel bulduğu şeyleri coşkuyla, heyecanla dile getirir. Haksızlıklar, çirkinlikler karşısında ise öfkesini hemen belli eder. Bir öyküsünde her şeyin "insanı sevmekle" başlayacağını ileri sürmüştür.

KISACA

7 Mayıs 1833 — Ünlü Alman bestecisi Johannes Brahms, Hamburg'ta doğdu. Önce babasından, sonra dönemin tanınmış öğretmenlerinden piyano dersleri alarak genç yaşta müzik çalışmalarına başlamıştır. 1853'te besteci Schumann'la tanışıp dost olmuş, 1962'de Viyana'ya yerleşip yaşamı boyunca orda yaşamıştır. Kuzey Almanya ve Macar halk müziğinin temelleri üzerinde yapıtlar besteleyen Brahms'ın oda müziği yapıtları, senfonileri, keman ve piyano konçertoları vardır. Bunlar arasında en tanınmışları "Akademi Töreni Uvertürü", "Macar Dansları", "Haydn'ın Bir Temi Üzerine Çeşitlemeler"dir.

7 Mayıs 1840 — Ünlü Rus bestecisi Pyotr Çaykovski, Vatkins kentinde doğdu. Annesi Fransız olan Çaykovski, ilk müzik derslerini ondan almış, hukuk öğrenimi yapıp Adalet Bakanlığı'nda memur olmuştur. Daha sonra Moskova Konservatuarı'nda müdürlük yapmış, ilk başarısını "Voyvoda" operasıyla kazanmıştır. 1893'te Petersburg'ta ölen Çaykovski'nin birçok yapıtı arasında "Yevgeni Onyegin" operası ile "Kuğu Gölü", "Ormanda Uyuyan Güzel" ve "Fındıkkıran" baleleri dünyaca tanınmakta, sık sık sahneye konmaktadır.

10 Mayıs 1868 — Ülkemizde ilk Danıştay, "Şura—yı Devlet" adıyla kuruldu. Üst derecede bir yönetim mahkemesi olan Danıştay, yönetimsel uyuşmazlık davalarına bakmak ve bunları sonuçlandırmakla yükümlüdür. Ayrıca bakanlar kurulunun gönderdiği yasa tasarılarını inceler, düşüncelerini bildirir. Antlaşma ve sözleşmeleri, tüzük tasarılarını incelemek de görevleri arasındadır. Başkanı ve üyeleri Anayasa Mahkemesi'nce seçilir.

11 Mayıs 1583 günü Özdemiroğlu Osman Paşa Safevi ordusuna karşı Meş'aleler Zaferi'ni kazandı.

12 Mayıs 1881'de Fransa Tunus prensliğini işgal etti.

1979
Dünya Çocuk Yılı

AKBANK
çocuklararası
yazı yarışması

Öteden beri çocuklara yönelik kültür ve sanat çalışmalarına önem veren Akbank, Dünya Çocuk Yılında, bir Çocuklararası Yazı Yarışması düzenledi.

Yarışmanın konusu "Çocuk Gözüyle Büyükler"
Katılma süresi 30 Mayıs 1979 tarihinde sona erecek ve seçilen yazılar ödüllendirilecek.

Şartnameler Akbank Bölge Müdürlüklerinden ya da Şubelerinden alınabilir.

kültür ve sanat hizmetlerinde de öncü banka

AKBANK

REPRO

TAŞKIN AMCA

DÜŞ GİBİ

MERHABA can çocuklar!

Gözlerime inanamıyordum. Uzaktan uçup gelip, dönüp gelip yaklaşan aygıt, bir uçandaireden başka bir şey olamazdı. Yalnız ben değil, tüm kalabalık dalgalanmaya başlamıştı. Seslerin oğultusundan hiçbir şey duyulmuyordu. Kameralar işliyor, film makineleri dönüyordu. Yalnız bir tek ses duyuluyordu:

— Cenk, Cenk geliyor!

— İçinde Cem de var!

— Bravo, bravo, yaşşa, yaşşaa!.

Hemen terasa fırladım. İş gerçekleşiyordu. Günlerdir, tüm yurdu hatta dünya kamuoyunu ilgilendiren olay galiba iyiden iyiye gerçekleşiyordu.

Az daha unutuyordum. Bizim aslan yiğenlerin anneanneleriyle babaanneleri de bizim terastaydı. Gözlüklerini silerek almaz gözlerle bir noktaya bakıyorlar bana da durmadan:

— Doğru mu amcaları, Cenk'le Cem'in uçup gelecekleri doğru mu? diye soruyorlardı.

Uçan, gri renkli bir cisim yaklaşıyordu iyice.

Her kafadan bir ses çıkıyordu:

— Sahiden onlar mı?

— Helbet Cenk'le Cem. Üne kavuştular çocuk yaşında.. Ne mutlu anaya babaya..

Terasa mevzilenen TV'ciler, radyocular ve fotoğrafçılar zum'lar yaparak biriken kalabalığın alkışlarını saptıyorlar ve bazı gazeteciler beni sıkıştırıyorlardı:

— Deneylerini Amerika'da da yineleyecekleri gerçek mi?

— Bilmiyorum, diye yanıtlıyorum.

— Siz onların amcası değil misiniz? Nasıl bilmezsiniz?

— Bana bu konuda bir şey söylemezler ki.. Her şeyleri sırdır onların.. Bu arada babaanne lafa karışıyordu:

— Cenk'ciğim, hep atelyesinde çalışır..

— Cem'ciğim de ona yardım eder, diye ekliyordu anneanne.

Biz böyle konuşaduralım, o gri aygıt, geldi, geldi.. Doğru terasın ortalık yerine doğru yukarıdan nazlı nazlı süzülerek alçalmaya başladı. Evet onlar, bizimkiler bunlar..

Bir anda teras karıştı.

Yaşşa, varol sesleri kulakları yırttı. Birkaç gazeteci üstüme saldırdı:

— Bu büyük zafer konusunda ne düşünüyorsun Taşkın amca..

Onlar araçtan inerlerken ben neredeyse, zaferden sarhoş haldeydim. Kendimi, orada unutulup kalmış olan şezlongun üzerine atıverdim. Galiba bayılmışım.

Kapı zili çalıyordu. Yataktan fırladım. Karşımda Cenk'le Cem.

— Hayrola, diye bağırdım.. Siz uçandairede değil miydiniz?

Neden sonra iş anlaşıldı. Öğle yemeğinden sonra uzanınca bir güzel düş görmüşüm.. Ama yiğenler hâlâ: "O iş bir gün olacak, sen hiç tasalanma amcacımız," diye beni avutmaya çalışıyorlardı.

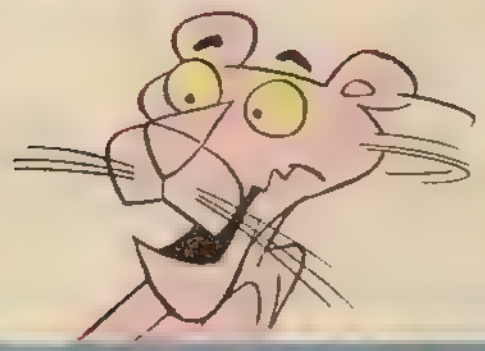

PEMBE PANTER

SON SERÜVENLERİYLE
YENİDEN ARAMIZDA

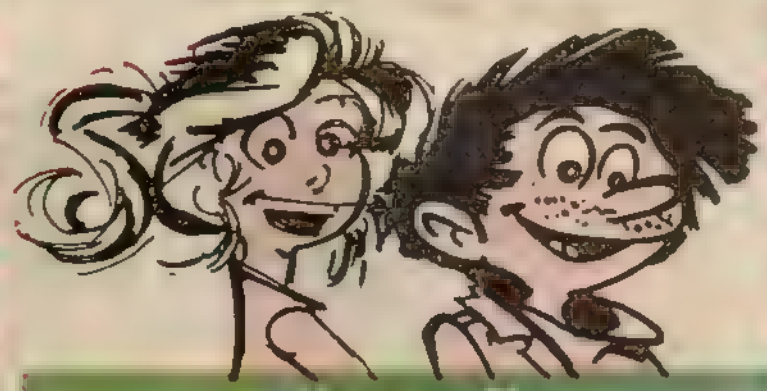

PÜSKÜL İLE GİLLİ

YARAMAZLIKLARINI
YİNE SÜRDÜRECEKLER

ve

ÖĞRETİCİ, EĞLENDİRİCİ,
SOLUK KESECEK KADAR
HEYECANLI

YEPYENİ BİR
ÇİZGİ-ROMAN
?

MAYALAR

21 MAYIS'TA ÇIKACAK OLAN
21. SAYIMIZDA

MARKO TELEVİZYON EKRANLARINDAN DERGİ SAYFALARINA GEÇTİ

SAYI 5 • 11 MAYIS 1979 • 5 LIRA

KÜÇÜK

MARKO

HAFTALIK DERGİ

OKULDA

bir Milliyet yayınıdır

5. SAYI 11 MAYIS CUMA GÜNÜ ÇIKIYOR

KÜÇÜK MARKO • HAFTALIK DERGİ • 5 LİRA

LARRY YUMA

APAÇİ KUŞATMASI

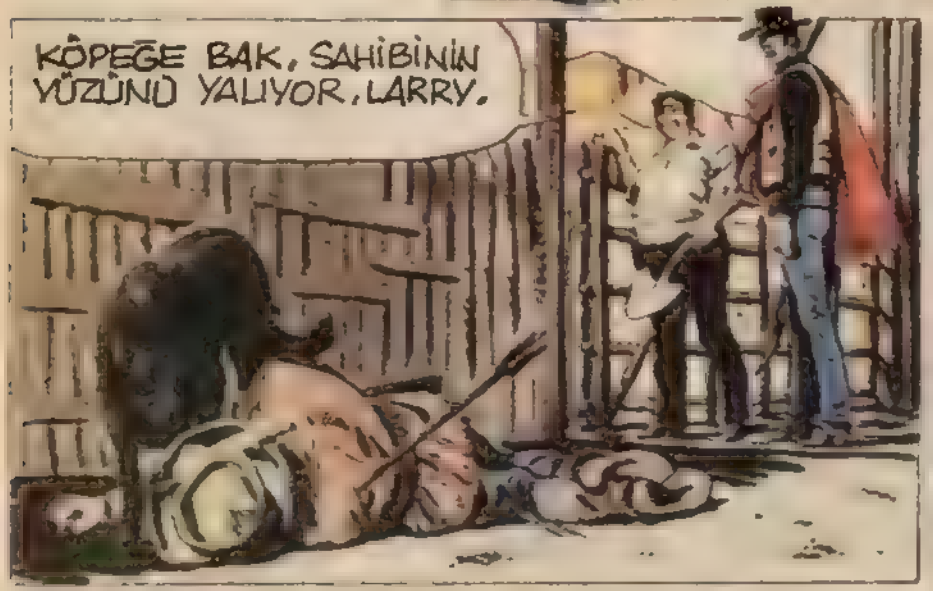

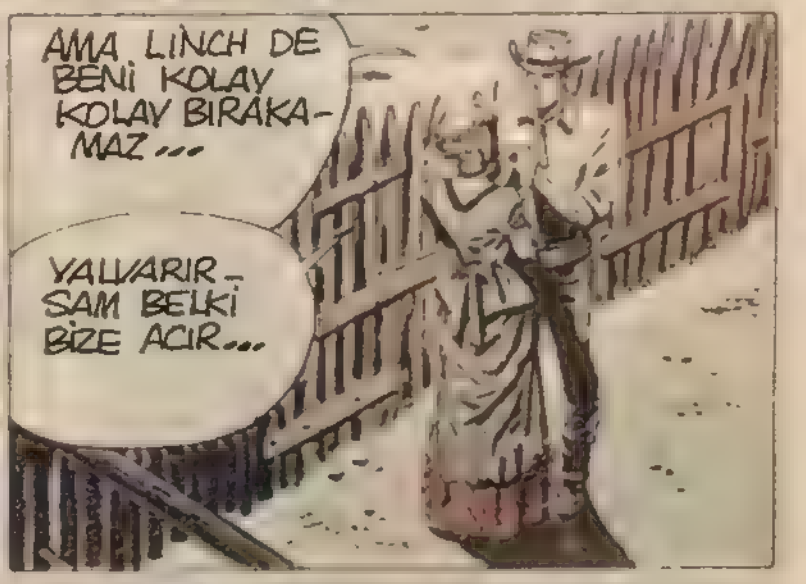

BU ONUN SON ZAFERİ OLDU...

BAKSANA KÖPEK MEZARIN YANINDAN AYRILMIYOR..

NE SADIK HAYVAN!

SAHİ GİDECEK MİSİNİZ?

ŞİMDİ TAM ZAMANI.. APAÇİLER YARALARINI SARARKEN KAÇARIZ.. BİRAZ DAHA GEÇ KALIRSAK HEPİMİZİN İŞİNİ BİTİRİRLER..

HADİ ARKADAŞ VEDA ET DE GİDELİM...

DUR BAKALIM!

YA GİTMEK İSTEMİYORSAM?

APTALLIK ETME. SENİ ÖLÜ YA DA DİRİ GÖTÜR-MEM FARKET MEZ BİLİYOR SUN!

KARAR SENİN.

SİLAHSIZ BİRİNE SİLAH ÇEKİLMESİ-NE KIZARIM.. ELİNİ TETİKTEN UZAK TUT..

LİNCH TAM SİLA-HINA DAVRANA-CAKKEN...

!!

BAM!!

THUNK!

DAHA YUKARI DA NIŞAN ALABİLİR-DİM.. ANCAK BU İŞİ APAÇİLERE BIRAKIYORUM. İS-TERSEN HEMEN GİDEBİLİRSİN. AMA TEK BAŞINA.

ÖDÜLÜ SANA BIRAKCAĞI-MI MI SANIYORSUN? BEN DE KALIYORUM..

NASIL İSTER-SEN. AMA HIR ÇIKARMAK YOK..

SİZ GİDİP DİNLENİN.. BİZ NÖBET TUTARIZ..

HEY LİNCH!

BURADA GERÇEKTEN KAPANA KISILDIK KALDIK.. İSTERSEN BİRLİKTE KAÇALIM...

ONU ALMADAN ŞURADAN ŞURAYA KIMILDAMAM!

DİNLE, KAÇMAMA YARDIM EDERSEN, SANA O PARANIN ON MİSLİNİ VERİRİM..

ALAY MI EDİYORSUN?

DOĞRU SÖYLÜYORUM.. BÖYLE GÖRÜNDÜĞÜME BAKMA YANIMDA ÇOK PARA VAR..

VAY CANINA

ÖNCE PARALARI GÖRELİM SONRA DÜŞÜNÜRÜZ..

BURADA BEKLE...

ODADA...

TAUD!

AZ SONRA..

PARA DA SİZİN OLSUN ADAM DA.. BEN KAÇIYORUM..

SEN BİLİRSİN YOLUN AÇIK OLSUN!

LİNCH, PARAYI ALIR, VE KAÇAR.. ÇEVRE APAÇİLERLE DOLU OLMASINA KARŞIN, ONUN ÇİFTLİKTEN ÇEKİP GİTMESİ KUŞKU UYANDIRIR.. AMA LİNCH'İN KAÇIŞININ ASIL NEDENİ HENÜZ BİLİNMEMEKTEDİR...

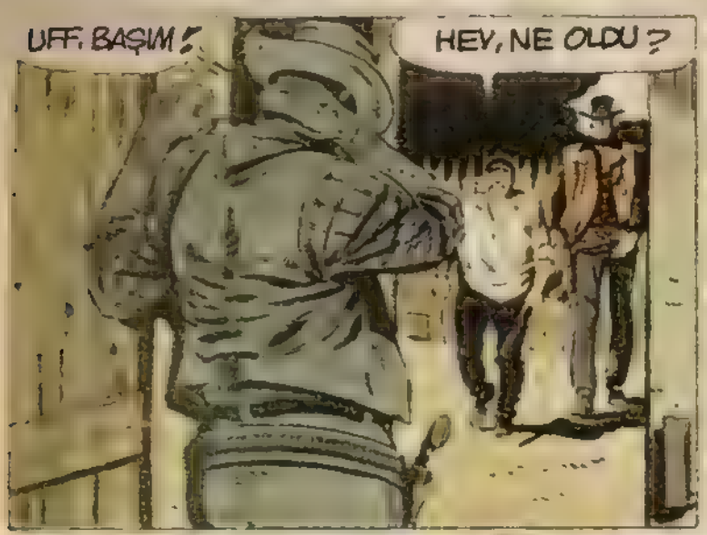

DEVAM EDECEK

Bilmece Bulmaca

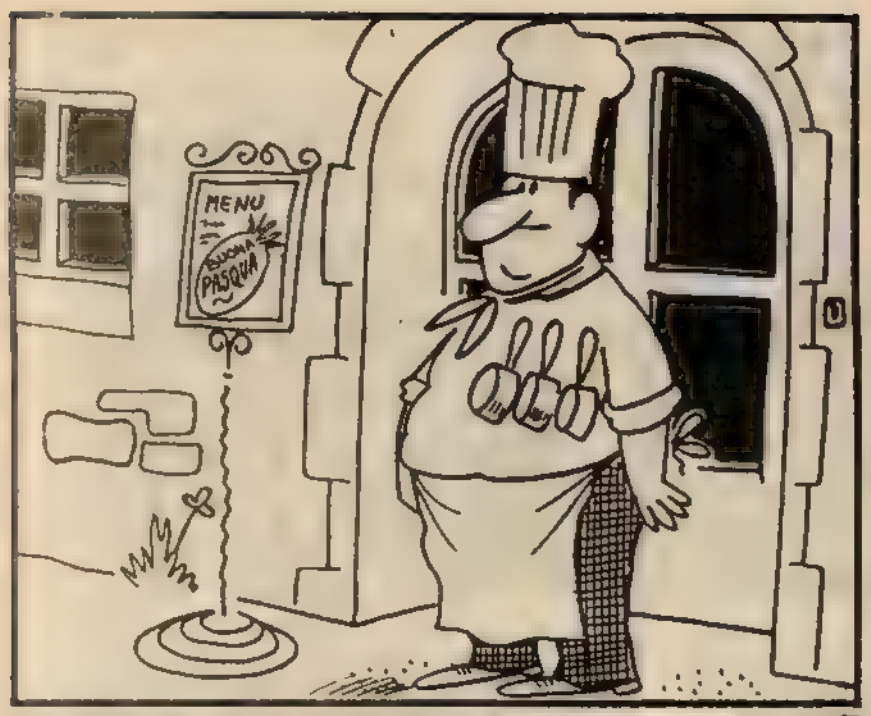

7 BENZER

İki resim arasındaki yedi benzeri bulabilir misiniz?

Yandaki sayfada

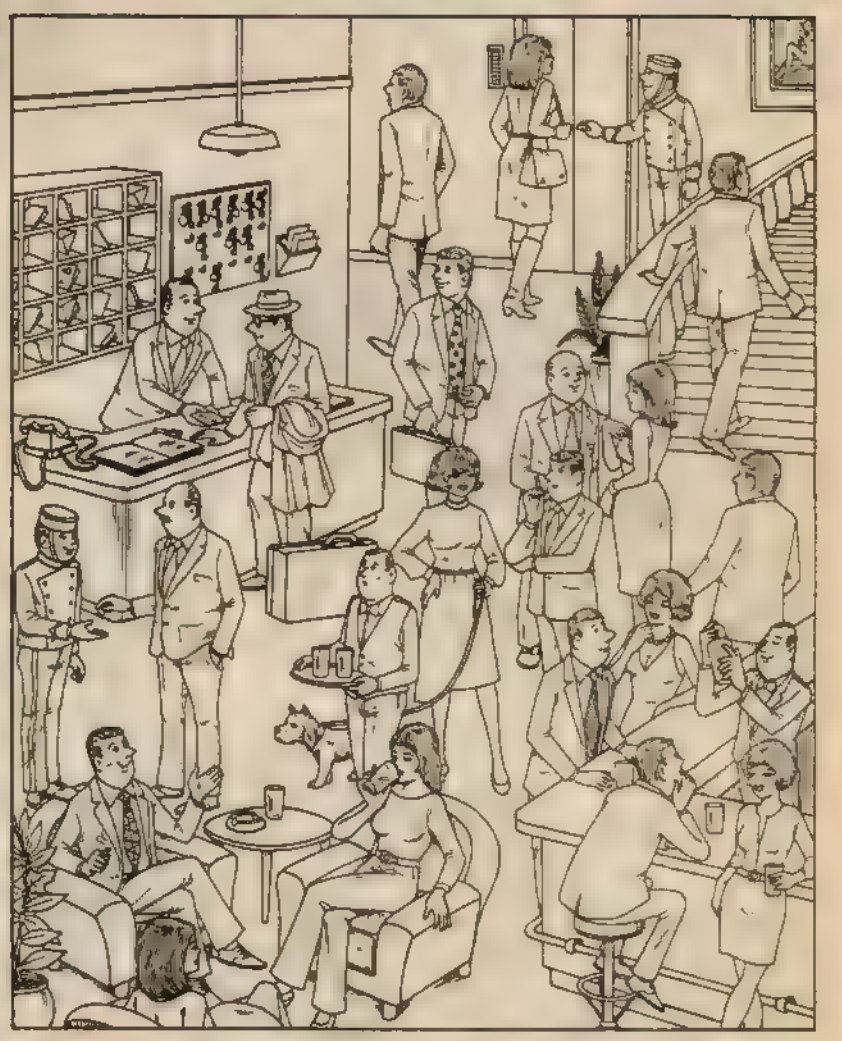

OTELDE

Bu resmi yapan şaşkın ressam 10 hata yapmış. Acaba bu hataları bulabilir misiniz ?

8 FARK

Aşağıda iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta ikisi de birbirinin aynı, öyle değil mi ? Ama dikkatle bakarsanız arada tam sekiz fark bulacaksınız. Resimler bizden, bulması sizden.

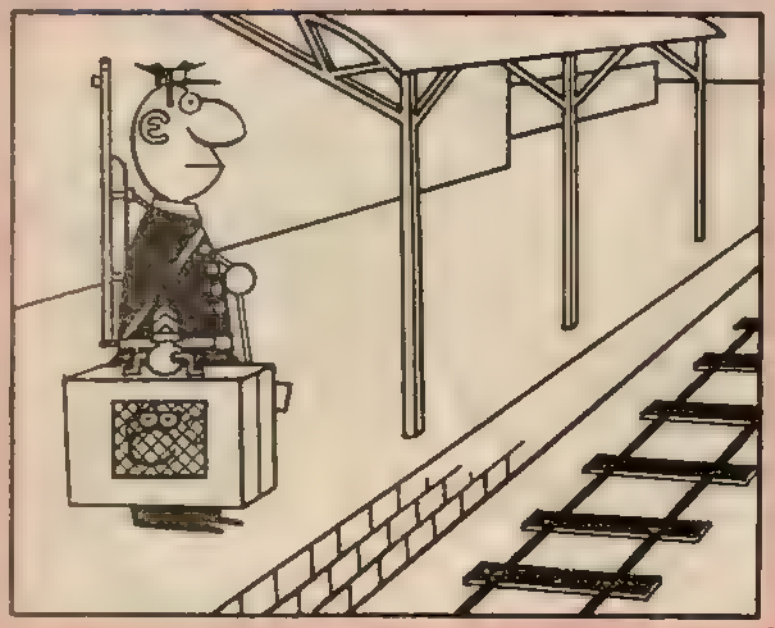

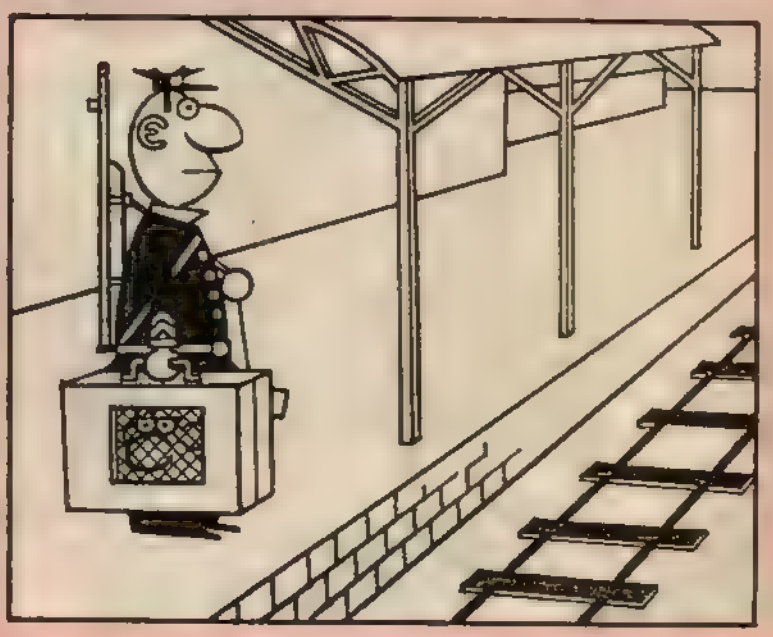

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	G	A	L	A	S	M	A	K
2	A	N	A	N	E	■	D	O
3	L	A	■	A	N	L	A	K
4	I	L	I	K	■	■	■	M
5	K	I	R	■	P	A	R	A
6	U	Z	A	K	■	T	A	K
7	Ş	■	■	O	Z	A	N	■
8	U	K	A	L	A	■	A	N

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

1) Bir şey oluşturmak için emek harcamak. 2) Gelenek — Bir nota. 3) Bir nota — Belleğin anlama, sezme, yargılama yetisi, zekâ. 4) Soğukla sıcak arası. 5) Pislik — Devletçe bastırılan kâğıt ya da madenden ödeme aracı. 6) Yakın karşıtı — Bayramlarda caddelere kurulan süslenmiş kemer. 7) Şair. 8) Kendini akıllı ve bilgin sanan kimse — En kısa zaman parçası.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1) Serçegillerden ötürü bir kuş ya da Reşat Nuri Güntekin'in ünlü romanının adı. 2) Çözümleme. 3) Bir nota — (tersi) Bal yapan böcek. 4) (tersi) İnanılan düşünce kanaat, — Bir organımız. 5) Yaşayışından memnun ve neşeli olan — (tersi) Yeterli miktarda olmayan. 6) Dedelerden ve büyükbabalardan her biri. 7) Etrafı sularla çevrili kara parçası — Bir bayan adı. 8) Çürüyüp bozularak kötü koku çıkarmak, kokuşmak.

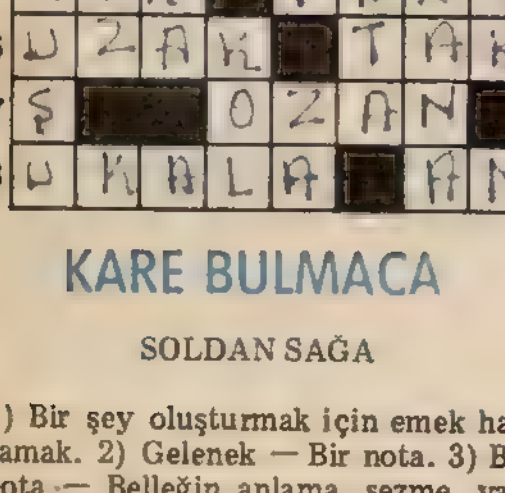

ELMALAR

Yukarıda görülen şekli öyle üç düz çizgiyle bölelim ki, kalan her yerde bir çift elma olsun?

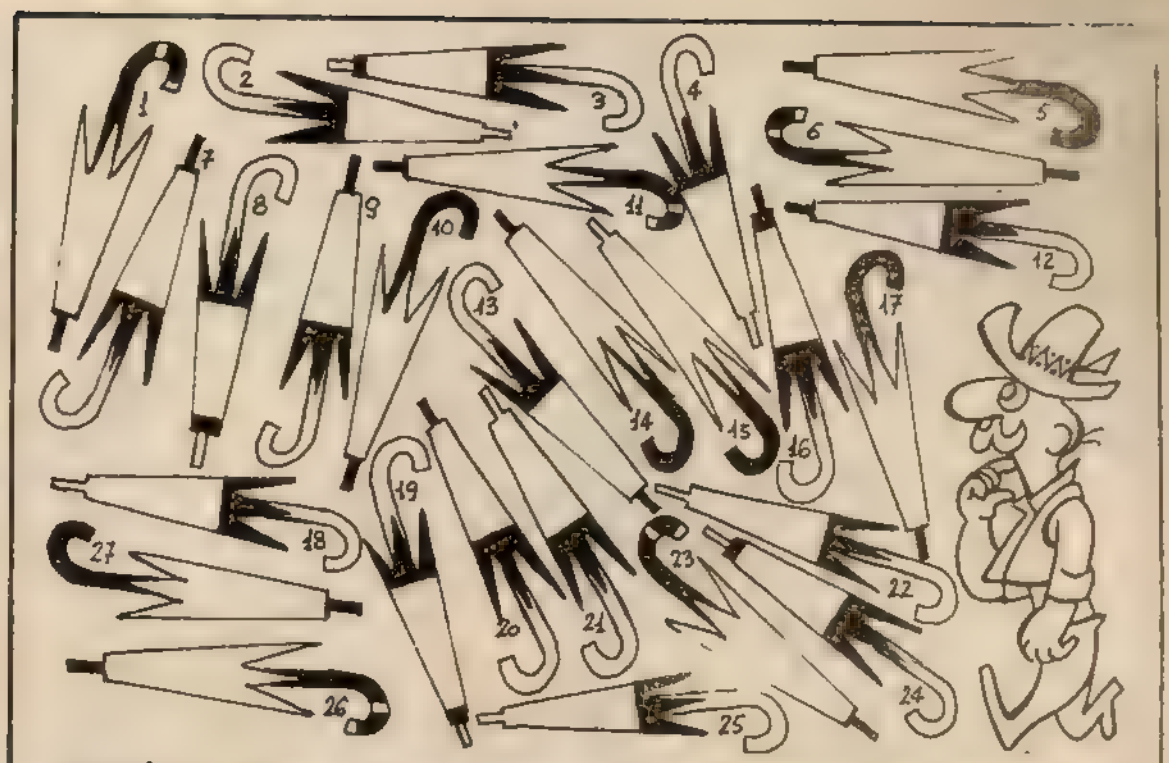

ŞEMSİYE: Yukarıdaki şemsiyeler ikisi dışında birbirinin eşi. Acaba o iki şemsiyeyi bulabilir misiniz ?

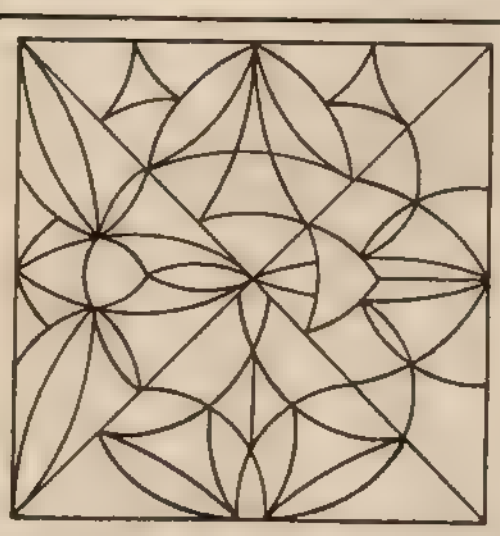

GÖZ YANILGISI: İki köşegen yukarıdaki kareyi dört eşit üçgene bölmüş. Acaba siz de her üçgendeki parça sayısını bulabilir misiniz?

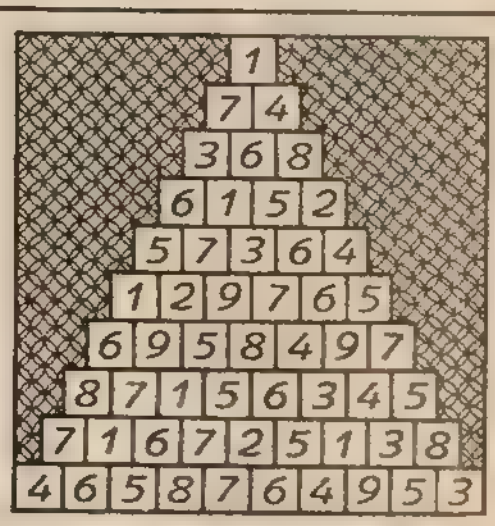

PİRAMİT: Üstteki bir numaralı kareden başlayarak her sıradan öyle bir rakam seçelim ki, alt sıraya vardığımızda elimizde 61 sayısı olsun.

SÖZCÜK AVCILIĞI

Yukarıdaki harfler arasına gizlenmiş bazı sözcükler var. Sözcükler soldan sağa, sağdan sola, yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya ve çapraz olarak yerleştirilmiştir; ters de olabilirler... Ama hepsi düz bir çizgidedir. Örnek olarak birini belirttik. Ötekileri bulması sizden..

Saklı Sözcükler: Uranyum, Lityum, Vanadyum, Bakır, Demir, Manganez, Mika, Amyant, Tuz, Soda, Kolombit, Berilyum, Antimon, Grafit, Altın, Pirit, Boraks.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	T	N	A	Y	M	A	D	O	S	R
2	K	U	V	Ü	K	Ç	İ	N	İ	B
3	Ö	I	Z	İ	O	K	V	K	M	O
4	C	M	M	U	Y	N	A	R	U	R
5	T	B	A	E	V	B	N	İ	Y	A
6	İ	E	N	N	O	P	A	M	T	K
7	B	R	G	O	L	İ	D	E	İ	S
8	M	İ	A	M	F	R	Y	D	L	İ
9	O	L	N	İ	R	İ	U	A	T	Y
10	L	Y	E	T	A	T	M	L	İ	N
11	O	U	Z	N	T	İ	F	A	R	G
12	K	M	I	A	L	T	I	N	L	T

YAZISIZ

YANITLAR

- 7 BENZER: (1) Duvarın yanından çıkan çiçek ile aslan terbiyecisinin ceketinin süsü. (2) Ahçının önlüğündeki kaplardan biri ile aslanın oturduğu sehpanın süsü. (3) Pencerenin altındaki duvar taşı ile iskemlenin arkalığı. (4) Ahçının boyunbağı ile adamın kemerinin süsü. (5) Kapının sağındaki zil ile adamın kemerinin tokası. (6) Tabelanın üzerindeki süs ile adamın elbisesinin işlemesi. (7) Tabelanın altındaki kordon ile kurbacın ipi.
- 8 FARK: (1) Alttan üçüncü rayın alt çizgisi. (2) Rayların solundaki tuğla duvarın sonundaki tuğlanın köşesi. (3) Tüfeğin kordonu. (4) Adamın gömleğinin yakası. (5) Tüfeğin namlusunun ucu. (6) Saçaklığın en solundaki direğin üst kısmı. (7) Saçaklığın en sağındaki direk ile duvarın arasında kalan boşluk. (8) Bavulun penceresinin çizgisi.
- OTELDE: (1) Danışma masasının sol üst kenarı. (2) Telefonun kordonu. (3) Sol alt köşedeki bitkinin yaprağı. (4) Soldaki garsonun bir ayağı koltuğun üzerine çıkmış. (5) İçki içen kadının giysisinin sağ kolu. (6) Bavulun sapı ortada değil. (7) Köpeğin üç kulağı var. (8) Köpeğin yanındaki kadının eteği. (9) Barmenin sol eli. (10) Merdivenin ilk basamağı.
- KARE BULMACA: Soldan sağa: 1) Çalışmak. 2) Anane – Do. 3) Ta – Anlak. 4) Ilık. 5) Kir - Para. 6) Uzak – Tak. 7) Ozan. 8) Ukala – An.
Yukarıdan aşağıya: 1) Çalıkuşu. 2) Analiz. 3) Ta – Ira. 4) Inak - Kol. 5) Şen – Za. 6) Ata. 7) Adı – Rana. 8) Kokmak.
- EMALAR:

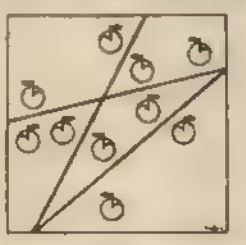

- ŞEMSİYE: 15 ve 16 numaralı şemsiyeler.
- GÖZ YANILGISI: Soldaki 19 parça, ısteki 17, sağdaki 18 ve alttaki 16 parça.

- ELVAN OMAY: Yaşım 8. Yaşıtım dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum.
Adres: Mithat Paşa Cad. 18/6 İSKENDERUN
- CELALETTİN İHSAN AYKUT: Yaşım 14. Pul biriktiririm. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, gezmeyi severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum.
Adres: Cavitpaşa Sok. Engin Ap. No:14 D.7 Göztepe – İSTANBUL.
- SEMA DOĞAN: Yaşım 12. Kitap okumayı, spor yapmayı, müzik dinlemeyi çok severim. Dergi okuru arkadaşlarla yazışacağım.
Adres: Küçük Langa Cad. Nur Ap. K.7 D. 14 No: 178 Aksaray – İSTANBUL.
- AYDIN FİDAN: Yaşım 15. Boş zamanlarımda bisiklete binerr, müzik dinler, kitap okurum. Yazışmak istiyorum.
Adres: Tahsilli Mah. 482/2 Ev No: 66 ADANA
- NİHAL ARMAĞAN: Yaşım 13. Dansetmeyi ve gezmeyi çok severim. Yazışmak istiyorum.
Adres: İstiklal Mah. Fatih Sok. No: 38 BURSA
- ELVAN YILMAZ: Yaşım 14. Müzik dinlemeyi, kitap okumayı, atletizm ve voleyboln çok severim. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
Adres: Ziyabey Cad. Dostlar Yapı Koop. C Blok No 33 Balgat – ANKARA

- SÖZCÜK AVCILIĞI: Uranyum (I–4, düz sola), Lityum (I–8, düz yukarı), Vanadyum (G–3, düz aşağı), Bakır (F–5, çapraz yukarı), Demir (H–8, düz yukarı), Manganez (C–4, düz aşağı), Mika (C–4, çapraz yukarı), Amyant (F–1, düz sağa), Tuz (A–1, çapraz aşağı), Soda (I–1, düz sola), Kolombit (A 12, düz yukarı), Berilyum (B–5, düz aşağı), Antimon (D 12, düz yukarı), Grafit (J 11, düz sola), Altın (D 12, düz sağa), Pirit (F–6, düz aşağı), Boraks (J–2, düz aşağı).

TEST
GEÇEN HAFTANIN YANITLARI
SOSYAL BİLGİLER

1–c	2–d	3–b	4–a
5–c	6–a	7–b	8–c
9–a	10–d	11–a	12–a
13–c	14–b	15–b	16–c
17–a	18–d	19–c	20–a

OKURDAN OKURA

Bu sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

PARASIZ DÜNYA

Her şey parasız olacak
Oyuncaklar da parasız
Çocuklar parasız oynayacak
Kimse bizi dövmeyecek
Biz kimseyi dövmeyeceğiz
Gâvurlar da bizden olacak
Biz de gâvurlardan olacağız
Kavga olmayacak
Savaş olmayacak
İnsanlar ölmeyecek
Herkes yeniden yaşacak
Oh ne güzel dünya olacak

DEVRİM AKIN

KÖYÜM

Köyüm köyüm
Güzel köyüm.
Doktor olsaydı
Hasta gitseydi

Okul olsaydı
Öğrenci gitseydi
Bir cennet olurdu
Köyüm, köyüm, köyüm.

VEYSEL DUMAN

YANIT

Dilbilgisi dersinde öğretmen, öğrenciye:

— Bağırmadım, bağırmadın, bağırmadı. Bundan ne anlıyorsun? diye sordu.

Öğrenci şu yanıtı verdi:

— Kimse bağırmamış öğretmenim.

YAVUZ ÖZBAĞRIAÇIK

KÖYLER

Köyler vardır, kucağında
yeşilliğin barındığı
Gencin, yaşlının, kızın,
erkeğin tarlasında çalıştığı
Ovasında kuzuların
meleştiği.

Köyler vardır, sorunların
bitmediği
İnsanları acılı, dertli
İçe dönük ve saf.

Köyler vardır, kimselerin
bilmediği
Köyler vardır, üçsuz,
bucaksız, sessiz sakin
Köyler vardır
memleketimde
Halkı temiz kendi yüce.

ŞENAY CELİL

DÜNYA ÇOCUK YILI

Çocuk yılı olarak
Kabul edildi bu yıl
Barış içinde yaşasınlar
Tüm çocuklar ne olur

Büyükler inciltmesin
Çocukları bu kadar
Eğlenceler yapılsın
Çocukların hepsi de coşsun.

Ayırım yapmasınlar
Dil, din, ırk diye,
Çocukları yaşatsalar
Mutluluklarla el ele

ZARİFE GÜRBÜZ

ANNEM

Bize verdiğin emek
Çiçeklerle ödenmez
Ana gibi yar olmaz
Canım annem, güzel annem.

Bizimle ağlıyan
Bizimle gülen
Sensin benim meleğim
Canım annem, güzel annem!

ARZU BALAY

Can Öztürk

SÜZGEÇ

Akıl hastanesinde olan iki deli hastanenin bahçesinde konuşuyorlardı. Birisi "Süzgeci ne yaptın?" diye sordu. Diğeri "Çöp kutusuna attım" dedi.

Bu söz üzerine şaşıran birinci deli "Neden?" diye sorunca, diğer delinin verdiği cevap şu oldu:

"Süzgecin altı delik deşik olmuştu, onun için attım."

TÜRKER BİLİCİ

Hakkı Süngü

HAYVANLAR ANSİKLOPEDİSİ

(31)

KURT

Kurt, etobur adı verilen memeli hayvanlar grubunda yer alır. Çok kuvvetli çene yapısı ve kesici ön dişleri vardır. Avlandıkları zaman çok yırtıcıdırlar. Günümüzde iki türü vardır. Bunlar kırmızı kurt ve gri kurt ya da orman kurtudur. Gri kurt iki türün büyük olanıdır. Kuzey Amerika'nın yaban bölgelerinde, kuzey Avrupa ve Asya'da yaşar. Kırmızı kurt sadece Amerika'nın orta ve güney bölgelerinde görülür. Her iki tür kurt da köpeğe benzer. Ancak birbirlerinden ayrıcalıklar gösterirler. En belirgin örneği köpeklerin havlamasına karşın kurtlar ulur. Kurtun gece uluması çok uzaklardan duyulabilir ve korku uyandırır. Kurt her çeşit et yer. Yavrularının bakımında erkek ve dişi birlikte çalışırlar.

TEMEL REİS

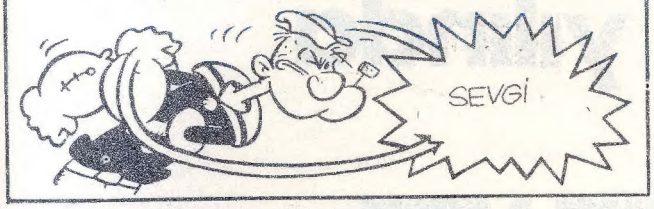
SEVGİ

YİNE NE OLDU ? SANKİ KÖTÜ BİR ŞEY YAPMIŞIM GİBİ BANA BAKIYORSUN...
EVET ! SEN BENİ SEVİYOR MUSUN ?

HEM DE NASIL ! DÜNYADA HERKESTEN VE HER ŞEYDEN DAHA ÇOK SEVİYORUM..
AMA EMİN MİSİN ?

TABİİ YA ! SEN BENİM İÇİN HER ŞEYSİN... SEN DEMEK BEN DEMEK..
BEN DEMEK SEN DEMEK
HIMM ?

SEN BİR YANA, TÜM DÜNYA ÖTEKİ YANA.. BEN DE ORTAYA.. YAPTIĞIM TEK İŞ SENİ DÜŞÜNMEK SEVGİLİM...
SANIRIM BENDEN BAŞKASINI SEVMEDİĞİNİ SÖYLEMEK İSTİYOR...

HER DAKİKA SENİ DÜŞÜNÜYORUM..
YAŞASIN !

FIS, KOS ! FIS, KOS ! FIS, KOS !..

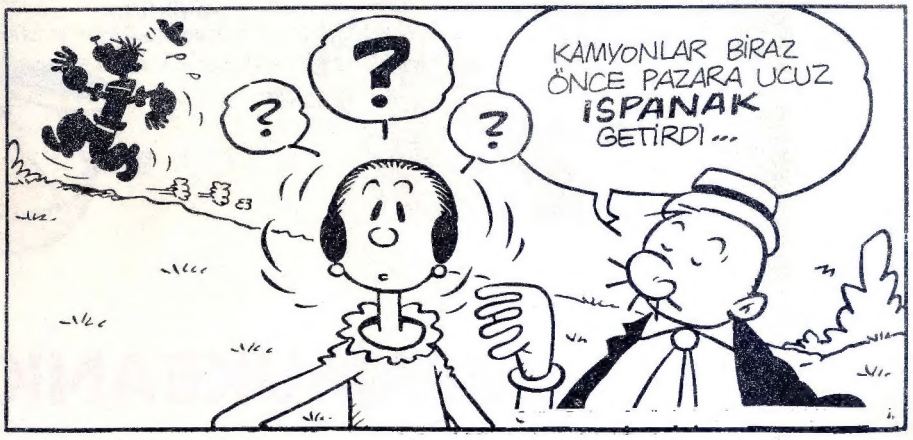
?
?
?
KAMYONLAR BİRAZ ÖNCE PAZARA UCUZ ISPANAK GETİRDİ...

Pamukbank'ın 25. kuruluş yılında çocuklara armağanları var...

Pamukbank'ın aylık, parasız çocuk dergisi: PAMUKÇOCUK

Renkli, yepyeni çizgi romanlar...
Öyküler, bulmacalar, röportajlar...
Sürprizler, görmediğiniz yenilikler...
Her ayın ortasında Pamukbank şubelerinden alabilirsiniz.

PAMUKÇOCUK KULÜBÜ

Pamukbank'ın bütün hizmetlerinden ve getireceği bütün yeniliklerden (çocuk kitaplarından, kartpostallardan, vb.) bu kulübe üye çocuklar yararlanacak.
Bir Pamukbank şubesine uğrayın, üye kartınızı alın.

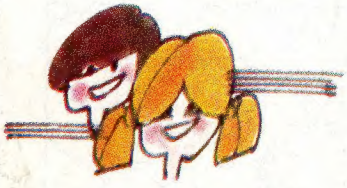

Bu yıl ilkokulu "pekiyi" ile bitiren her çocuğa ödül var: PEKİYİ HESABI

İlkokulun 5. sınıfından pekiyi ile mezun olan çocuklara Pamukbank 100'er lira hesap açıyor.
İlkokulu pekiyi ile bitirin, adınıza düzenlenen hesap cüzdanını Pamukbank şubesinden alın.

Her çocuğun zevkine göre 5 DEĞİŞİK KUMBARA

Pamukbank şubelerinde birini mutlaka beğeneceğiniz 5 değişik kumbara sizi bekliyor.
Birini seçin, paranızı sevdiğiniz kumbarada biriktirin.

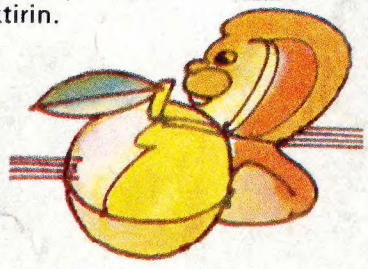

PAMUKBANK iyi bankadır